

Redovisning av Folkbildning om EMU

Bakgrund

Vid partiledaröverläggning den 17 december 2002 beslöts att föreslå riksdagen att avsätta 15 mkr för studieförbundens och folkhögskolornas folkbildningsinsatser inför folkomröstningen den 14 september om ekonomiska och monetära unionen och införandet av euron.

Regeringsuppdraget lämnades den 16 januari till Folkbildningsrådet och riksdagsbeslutet togs i mars månad.

Folkbildningsrådet uppdrogs att efter ansökan fördela pengarna till de statsbidragsberättigade studieförbunden och folkhögskolorna för särskilda merkostnader. Insatserna skulle enligt regeringsuppdraget till innehåll och form på ett sakligt sätt informera om Ekonomiska monetära unionen och euron och allsidigt spegla de olika uppfattningar som finns i frågan.

Folkbildningsrådet uppdrogs att till regeringen senast den 1 mars 2004 redovisa resultaten av den verksamhet som genomförts.

FOLKBILDNINGSRÅDETS ÖVERVÅGANDEN

Folkbildningsrådets styrelse angav den 22 januari att syftet med statsbidraget skulle vara, att täcka studieförbundens och folkhögskolornas merkostnader för att genomföra folkbildningsaktiviteterna. Målsättningen för hela satsningen var att aktiviteterna skulle nå både nya grupper av deltagare och de cirkel- och kursdeltagare som redan fanns i verksamheten.

SYFTE, MÅL OCH BIDRAGSREGLER

Tiden från beslut till igångsättande var kort (8 månader), varför behovet av en enkel och lätthanterlig fördelning av medlen sågs nödvändig. Statsbidraget fördelades i relation till omfattningen av de genomförda aktiviteterna, så långt medlen förslog:

2 500 kr per aktivitet som nått 3-50 deltagare, 5 000 kr för aktivitet som nått 51-100 deltagare och 10 000 kr för aktivitet som nått fler än 100 deltagare. En bidragsberättigad aktivitet skulle omfatta minst 3 studietimmar.

Som grund för sin preliminära fördelning utgick Folkbildningsrådet från proportionerna mellan studieförbundens och folkhögskolornas ansökningar och statsbidragstilldelning vid tidigare folkbildningskampanjer om EU och EMU.

En bidragsberättigad aktivitet omfattande minst tre studietimmar kunde genomföras i form av antingen studiecirkel om EMU eller enskild cirkelsammankomst, annan gruppverksamhet, kulturprogram, folkhögskolekurs, temadag, föreläsning, seminarium, konferens mm. Bidraget fick endast användas för folkbildning inför folkomröstningen.

Den 4 mars beslöt Folkbildningsrådet om ett preliminärt statsbidrag till samtliga 65 sökande folkhögskolor om sammanlagt ca 2,6 mkr. Avstämningar för ev. omfördelning av statsbidragen sattes till den 9 maj och 11 augusti. Medlen till studieförbunden fördelades i relation till varje förbunds andel av det allmänna statsbidraget för år 2003. Preliminärt avsattes 10,5 mkr. Folkbildningsrådet avsatte dessutom högst 0,5 mkr för insatserna på Folkbildningsnätets konferenssystem och Pedagogiska resurssidor och högst 0,5 mkr för rådets uppföljning av verksamheten.

I samband med den första avstämningen gjordes en preliminär omfördelning den 20 maj utifrån folkhögskolornas verksamhetsprognos. Avstämningen den 18 augusti föranledde inte någon ytterligare omfördelning.

Slutlig fördelning av statsbidragen gjordes vid Folkbildningsrådets styrelsemöte den 5 november på grundval av redovisade antal genomförda aktiviteter från folkhögskolor och studieförbund. Outnyttjad preliminär tilldelning omfördelades mellan arrangörer som bedrivit verksamhet i en större omfattning än vad som tilldelats.

Studieförbunden tilldelades 12 070 000 kr och Folkhögskolorna 2 580 000 kr. För de egna centrala informationsinsatserna och uppföljningen behöll Folkbildningsrådet slutligen 350 000 kr.

RESULTAT

Av redovisningen till FBR framgår att folkhögskolorna och studieförbunden nått 192 000 deltagare i 6 000 aktiviteter. Resultatet överträffar de förhoppningar Folkbildningsrådet ursprungligen hade, utifrån den korta tid till förberedelser som stod till förfogande.

Folkhögskolorna nådde 30 000 deltagare i 615 aktiviteter i 18 län.

Studieförbunden arrangerade ca 5 500 EMU-aktiviteter med 162 000 deltagare. I runda tal genomfördes aktiviteter i 2 500 studiecirkel, 2 600 kulturprogram och 300 annan gruppverksamhet. Störst antal deltagare, drygt 76 000, samlade kategorin aktiviteter med fler än 100 deltagare. Verksamhet med färre än 51 deltagare, där studieförbundens kärnverksamhet, studiecirkeln finns, samlade 61 000 deltagare. Vidare framgår att studieförbunden hade 4 800 aktiviteter med upp till 50 deltagare (bidragsnivå 2 500 kr), 400 aktiviteter med 51 till 100 deltagare (bidragsnivå 5 000 kr) och 300 aktiviteter med över 100 deltagare (bidragsnivå 10 000 kr).

Uppföljning

Uppföljningen av verksamheten består av fem delar.

Bilaga 1 - en fördjupad uppföljning av folkbildningsverksamheten.

Bilaga 2 - en beskrivning av Folkbildningsrådets Pedagogiska resurs på webben inför folkomröstningen, omfattning och statistik över nyttjandet av de olika tjänsterna

Bilaga 3 - en statistisk redovisning av omfattningen av studieförbundens och folkhögskolornas verksamhet.

Bilaga 4 – sammanställning av fördelningsunderlaget för EMU-medlen

Bilaga 5 – sammanställning av enkätsvar från studieförbund och folkhögskolor

Tomas Östlund
Administrativ sekreterare

**Uppföljning av
folkbildningens EMU-information inför
folkomröstningen den 14 september 2003**

INNEHÅLL:

DEN FÖRDJUPADE EMU-UPPFÖLJNINGEN	3
TILLVÄGAGÅNGSSÄTT	3
STUDIEFÖRBUNDEN	3
TELEFONINTERVJUER MED ANSVARIGA FÖR RIKSTÄCKANDE VERKSAMHET	3
TELEFONINTERVJUER VERKSAMHETSANSVARIGA PÅ LOKAL NIVÅ	5
SAMMANSTÄLLNING AV ENKÄTERNA TILL STUDIEFÖRBUNDEN	6
FOLKHÖGSKOLORNA	11
TELEFONINTERVJUER MED FOLKHÖGSKOLEREKTORER	12
SAMMANSTÄLLNING AV ENKÄTERNA TILL FOLKHÖGSKOLAN	13
SAMMANFATTNING OCH AVSLUTANDE KOMMENTARER	16

Den fördjupade EMU-uppföljningen

Uppföljningen genomfördes under november och december 2003 på Folkbildningsrådets uppdrag av Birgitta Reimer.

Tillvägagångssätt

Studieförbunden och folkhögskolorna har kontaktats på följande sätt:

- a) Alla studieförbunds riksorganisationer har intervjuats kring hur arbetet planerades och genomfördes, hur man uppfattade resultatet, vilka deltagarna varit och vilken betydelse de särskilda statsbidragen haft.
- b) 12 studieavdelningar kontaktades efter rekommendationer från riksorganisationerna för att besvara samma fråga som riksorganisationen fick svara på, men dessutom för att efterhöra hur avdelningarna tyckt sig ha stöd för sin verksamhet av Folkbildningsrådets pedagogiska resurs och av sin egen riksorganisation.
- c) 4 Folkhögskolerektorer har kontaktats per telefon för att besvara hur de har planerat sin EMU-verksamhet, hur de har genomfört den och om vilken betydelse det särskilda statsbidraget haft.
- d) 41 studieförbundsavdelningar och 39 Folkhögskolor slumpvis utvalda har besvarat en enkät med frågor om planering, genomförande och erfarenheter av deras EMU-aktiviteter.

Studieförbunden

TELEFONINTERVJUER MED ANSVARIGA FÖR RIKSTÄCKANDE VERKSAMHET

Inget av studieförbunden hade någon speciell strategi för EMU-satsningen, men kunde genom att använda sina kontaktnät snabbt komma igång med planeringen av EMU-aktiviteterna.

Man gjorde som man brukar göra: tog omedelbart, så snart FBR hade informerat, kontakt med sina lokalavdelningar/regioner och via nätet och andra sedvanliga samlingar och informationskanaler informerades om vikten att arbeta med detta. Dessutom engagerades medlemsorganisationerna. En del medlemsorganisationer tog själva kontakt med sitt studieförbund och i nära samverkan genomförde MO och studieförbundet studiecirkel och kulturaktiviteter.

Lokalavdelningarna gjorde, som vanligt en preliminär beräkning av hur mycket verksamhet de trodde sig klara av. Denna beräkning stämde av vid några tillfällen.

Målsättningen för förbunden var att i första hand försöka få till stånd studiecirkel. Ett studieförbund sade att de främst syftade till "samtal med allmänheten", föreläsningar och frågestund. Ett annat studieförbund, som inte gjort någon speciell satsning, menade att frågan diskuterades i studiecirkel av alla slag, eftersom man där tar upp allt som engagerar deltagarna. Ett tredje studieförbund beskrev syftet med satsningen: "att få allmänheten engagerad och intresserad av EMU-frågan".

Sex studieförbund hade egna studiematerial. Fyra av dem var mer eller mindre nya - de två övriga "dammades av" och "visade sig fungera bra och väcka till mycket samtal". Studiematerialen som producerades centralt var fria att använda av regioner/lokalavdelningar och lades oftast ut som pdf filer på nätet. Förutom studiematerial fanns information tillgängligt på de flesta studieförbunds hemsidor och med länkar till andra informationskällor. Ett studieförbund visar, att deras hemsida om EMU haft 65 000 unika besökare.

På frågan om varför denna satsning väckt så stort intresse svarar ett studieförbund: "Vi vill ställa upp när FBR frågar. Därigenom visar vi att studieförbunden är att räkna med när det gäller viktiga samhällsfrågor". Ett annat studieförbund menar: "Vi jobbar inte speciellt med den typen av frågor och det var kanske därför vi inte hade så mycket verksamhet". Av svaren från dem som hållit i studieförbundens EMU-satsningar framgår att där finns ett stort engagemang från centralt håll.

Alla studieförbund menar, att statens särskilda bidrag till EMU-informationen har varit viktigt. De flesta tror, att de skulle haft verksamhet i alla fall, men inte i den omfattning som det nu blev. "Pengarna hade betydelse som smörjmedel". Ett studieförbund framförde med emfas kritik mot att det fanns mycket mindre pengar för detta projekt än det varit tidigare vid projekt av samma karaktär.

Alla förbund delade ut pengarna till lokalavdelningar/regionkontor och behöll inget för den centrala satsningen mer än "småpengar" (100 kr nämnde ett studieförbund). De pengar som använts centralt gick till uppdrag för studiematerialframställning. De flesta studieförbund uppger att lokalavdelningarna/regionkontoren arbetade med EMU-aktiviteterna utan att veta hur mycket pengar de kunde få ersättning för. Fördelningen som gjordes av varje studieförbund av pengarna till lokalavdelning/regionkontor innebar att dessa fick mindre pengar än vad som motsvarade de fördelningsnivåer som FBR satt för den centrala fördelningen av bidraget. Anledningen till detta var, att de gjorde mer verksamhet än förbundet fått pengar för. Ett studieförbund med mycket stor verksamhet nämner, att de hade behövt betala ut 4 mkr av förbundets kassa om de skulle följt rekommendationerna från FBR. Representanten från det studieförbundet var mycket kritisk till att FBR hade satt prislappar på aktiviteterna.

Intresset från lokalavdelningar/regionalkontor har varierat mycket. De, som representerade förbunden centralt såg, att i vissa regioner fanns mycket studiecirkelverksamhet (oftast med 3 studietillfällen) medan i andra regioner fanns mer av föreläsningar, paneldebatter och diskussionskvällar. På frågan varför hade de inga svar. I vissa regioner förekom ingen extra verksamhet alls.

Åtta studieförbund ansåg att tiden från det att regeringen informerade FBR om beslutet om de särskilda statsbidragen till dagen för folkomröstningen var för kort. Några röster: "Tiden från beslut till avslut var för kort. Hade vi fått mer tid på oss skulle verksamheten blivit mycket större." "Vi uppvaktade Göran Persson redan våren 2002 om att Folkbildningen kunde hjälpa till med upplysningen om EMU, men nu kom det ändå så sent. Regeringen räknar alltid med ett snabbt resultat." "Pengarna kom för tätt inpå. Medlemsorganisationerna planerar sin verksamhet ett halvt år i förväg och då behöver vi vara ute ännu tidigare." "Det tar tid att bygga relationer. Kort om tid får demokratiska effekter."

Ett av de två studieförbund, som inte tyckte att tiden hade någon betydelse för verksamheten säger: "Det är klart att avdelningarna fick skjuta andra arbetsuppgifter åt sidan, men vi är vana vid att arbeta lätt och snabbt och flexibelt". Det andra studieförbundet som tyckte att tiden var tillräcklig menade: "Det tar inte så lång tid att gå ut med föreläsningar. Om det är för lång tid tröttnar man kanske".

Några studieförbund menar, att krisen i Irak haft inverkan på aktiviteternas omfattning. "Det blev stiltje och vi kom inte igång riktigt förrän i maj". Dessutom framhåller några att mordet på Anna Lindh innebar att "luften gick ur oss".

Alla studieförbundsrepresentanter utom en är nöjda med avdelningarnas/regionernas insatser.

Fyra av studieförbunden rapporterar att de har fortsatt arbete om EU i studiecirklar och föreläsningar, men "det är inte någon större omfattning". "Det har gått stiltje i frågan" svarar ett studieförbud.

Kommentar: Vid samtal med representanter för studieförbunden framgår, att de har ett intresse av och engagemang för att ta sig an uppdrag av detta slag. Hur mycket studieförbunden centralt är beredda att satsa av sin tid är varierande och avspeglas direkt i antalet aktiviteter som respektive studieförbund rapporterar. De studieförbund som satsade på egna material hade ett större antal aktiviteter än vad som kunde förväntas i jämförelse med dess storlek.

Även om studieförbunden är flexibla och vana vid att genomföra projekt på kort tid, så är det tydligt att alla som rapporterat många aktiviteter hade velat och kunnat nå fler personer om planeringstiden hade varit längre. Alla är medvetna om, att FBR handlat så snart de fick signalen om den extra statsbidragstilldelningen.

Studieförbunden är överens om att pengarna haft betydelse för omfattningen av EMU-aktiviteterna. Utan pengarna hade de säkert gjort någon aktivitet för att öka allmänhetens kännedom om EMU, men omfattningen hade inte blivit så stor. De flesta studieförbund har genomfört mer verksamhet än de fick pengar för - mätt med Folkbildningsrådets bidragsnivå.

Om man räknar samman antalet deltagare i studieförbundens aktiviteter, besök på hemsidor på nätet och det faktum att studiecirkeln generellt stimulerar till samtal om aktuella frågor innebär det, att studieförbunden genom sitt arbete medverkat till att många människor fått ökad kunskap om EU och EMU och därigenom ökade motiv för att gå och rösta.

TELEFONINTERVJUER VERKSAMHETSANSVARIGA PÅ LOKAL NIVÅ

Ett antal lokalavdelningar som haft mycket verksamhet kontaktades. Urvalet gjorde utifrån rekommendationer i samtal med de olika studieförbundens riksorganisation. Någon kontakt med dem som inte har engagerat sig i någon verksamhet togs inte.

Även studieförbundens lokalavdelning säger att det var självklart för dem att engagera sig i en fråga som var så viktig för samhället och demokratin. "Folkbildningen har något att bidra med till samhället" svarade en representant för en lokalavdelning. En annan sa: "det är jätteviktigt att folkbildningen är med i denna typen av samhällsfrågor. Folkbildningen gör att människor själva blir delaktiga och möter människor som är engagerade." "Visst - när en sådan fråga kommer skall vi ställa upp."

Att pengarna var viktiga framgår också tydligt. "Vi hade nog inte gjort så mycket om det inte fanns extrapengar" var ett vanligt svar. "Pengarna gör att man får upp frågan på bordet på ett helt annat sätt. Anställda engagerar sig och man kan göra något rejält av det."

Flera lokalavdelningar tyckte att det var smidigt redovisningssystem i och med att de inte behövde detaljredovisa. Detta möjliggjordes i och med att det fanns "prislappar" på aktiviteternas omfattning. "Ibland är kraven på detaljredovisning så stora att man ger upp."

Lokalavdelningarna tyckte i stort sett att de fick stöd från förbundskanslierna. Detta gällde speciellt de studieförbund som hade egna hemsidor och ett eget material. Alla lokalavdelningar ansåg att det fanns en uppsjö av material, men kontakt med något parti gjorde det lättare att hitta kända namn för att anordna föreläsningar som var attraktiva för allmänheten.

Hur stor verksamheten blev anser de flesta beror på om det finns någon "eldsjäl", antingen bland de anställda, men ännu hellre i styrelsen eller någon medlemsorganisation som kan förmedla kontakter. "Om det blir mycket verksamhet eller ej beror på hur mycket kontakter man har in i andra organisationer." En lokalavdelning hade en klar strategi för sitt arbete. Strategin, som inte var speciell för denna satsning, men som omfattade också den är, att de funderar över hur människor som kommer samman av ett specifikt intresse, oftast kultur, kan förmås att engagera sig i samhällsfrågor. Denna lokalavdelning spred information om EMU till ungdomar via deras musikintresse.

Ingen reagerade spontant över tiden som stod till deras förfogande. På direkt fråga svarade de att de är så vana vid att arbeta med korta tidsramar att de inte funderade över det.

Kommentar: Flera lokalavdelningar blev överraskade och glada över att få chansen att berätta om sitt arbete. "Det känns kul att någon bryr sig".

Entusiasmen från dem som satsat på EMU-information är påtaglig. Dessutom brinner dessa personer av tro på folkbildningens möjligheter i insatser för demokrati i synnerhet och samhällsfrågor i allmänhet.

De är nöjda med sina förbunds stöd, med material som fanns, med pengarna som kopplades till satsningen och med den tid som fanns till förfogande.

SAMMANSTÄLLNING AV ENKÄTERNA TILL STUDIEFÖRBUNDEN

41 slumpvis utvalda studieförbundsavdelningar/regioner har fått besvara en enkät med 19 frågor. Det fanns möjlighet till egna kommentarer på många frågor, vilket de flesta utnyttjat sig av.

Svarsprocenten är mycket hög: 98 % .

Jag har valt att redovisa frågorna en och en och beskrivit de kommentarer som majoriteten har gett och i vissa fall ytterlighetskommentarerna. Kommentarererna är direkt citerade.. (hela enkäten - se bilaga!)

1 - 4 Studieförbund/avdelning, Enkätbesvarare, Epost och telefon till svarande

5 Vem/vilka tog initiativ till era aktiviteter?

Initiativet till aktiviteterna togs främst av avdelningscheferna eller konsulenterna.

Endast 10 svarade att initiativet kom från förbundskansliet.

“Personalen på avdelningen angående föreläsningar och debattkväll.”

“Det som avgjorde att det blev så bra är helt och hållet vår otroligt kunnige föreläsares förtjänst. Att jag kände till hans kompetens var en lyckträff. Han tände på min idé och saken var klar. Härligt!”

“Vår styrelse har aktivt varit med och initierat verksamheten till EMU-studier genom diskussioner och beslut inför verksamhetsplanen för 2003.”

“Initialt förbundskanslierna. Lokalt konsulenterna.”

6 Samarbetade ni med någon/några medlemsorganisationer/andra?

Alla lokalavdelningar utom 3 uppger att de har samarbetat med medlemsorganisationer eller andra.

“Ja, med politiska-, fackliga-, invandrar-, pensionärsorganisationer och hyresgästföreningen.”

“Aktiviteterna genomfördes i befintliga studiecirklar eller tillsammans med vissa av våra medlemsorganisationer.”

“Våra medlemsorganisationer, men vi samarbetade även med övriga studieförbund i kommunen.”

Bland organisationer utanför MO nämns JAK, Högskolor, bibliotek, riksförbundet Hem och samhälle, invandrarföreningar, föreningar för funktionshindrade.

7 Vilken betydelse hade det riktade bidraget för ert engagemang i att anordna EMU-aktiviteter?

Det riktade bidraget hade stor eller avgörande betydelse för engagemanget. Endast 6 svarar att det hade ingen eller liten betydelse.

“Utan detta bidrag hade inte genomförandet varit möjligt - vi är i en uppbyggnadsfas och hade ytterst begränsade fria medel att fördela till dylika frågor.”

“Utan det riktade bidraget och den flexibilitet som reglerna tillät hade det varit omöjligt att överhuvudtaget anordna någon EMU-aktivitet överhuvudtaget.”

“Vi har kunnat erbjuda såväl föreläsningar, seminarier och studiecirklar i stort sett gratis för våra medlemsorganisationer tack vare det riktade bidraget.”

“Känns bra att kunna genomföra verksamhet utan att behöva ha bekymmer med pengafrågan.”

“ Mycket viktigt! Det innebar att vi kunde hålla hög nivå på EMU-aktiviteterna.”

“De organisationer som ansåg det var viktigt att belysa hade gjort detta utan anslag.”

8 Vilka aktiviteter anordnade ni?

Studiecirklar eller föreläsningar anordnades i lika hög utsträckning av de svarande. Dessutom anordnade de seminarier, temadagar och kurser. En lokalavdelning hade haft en utställning.

“Annan gruppverksamhet på fyra timmar där man - vid varje tillfälle - studerade ett av Sveriges riksdags faktablad.”

“Vi bedrev en form av uppsökande verksamhet i kommundelarna.”

“Enligt följande: 80 studiecirklar, 2 föreläsningar, 4 debatter, 2 cirkelledarutbildningar.”

“Tillsammans i distriktet utrustade vi en EMU-bil som vi använde för att väcka uppmärksamhet samt hade som en form av informationsbas. Vi engagerade olika tyckare och med deras medverkan anordnade vi torgmöten.”

9 Varför valde ni just den/dessa former för aktivitet? Vilka prioriteringar gjorde ni?

Av svaren framgår att man valde studiecirkel och föreläsningar eftersom det är för dem en välkänd och normal arbetsform.

“Vi arbetade ungefär som med andra frågor och ämnen fast mer koncentrerat och intensivt.”

Studiecirkel prioriterades av några eftersom de ger mer tid för eftertanke och samtal och eftersom cirkel för dem är en självklarhet. I cirkeln deltar fler i diskussionerna och fler vågar ta för sig.

“Cirkeln, för att detta enligt vår uppfattning är det bästa sättet att förmedla kunskap”.

“Vi erbjöd alla våra cirkel en extra sammankomst med en mycket bra föreläsare samt gott fikabröd, smörgåstårter var mest gångbart”.

Andra menade att tiden var för kort för att anordna studiecirkel och att de ville nå även dem, som inte av tradition deltar i cirkelverksamhet.

“Vi har tidigare försökt få igång studiecirkel om Europa-frågor dock utan framgång och valde därför kortare insatser.”

Föreläsningar valdes som den mest flexibla lösningen, men framför allt för att nå så många personer som möjligt.

“Vi ville synas, väcka uppmärksamhet och verkligen sätta fokus på att medborgarna skulle ta till vara sin möjlighet att rösta”.

Många erbjöd både studiecirkel och föreläsningar.

“Studiecirkel i första hand. Efterhand blev det mer av föreläsningar, seminarier och debatter ju närmare valdagen vi kom.”

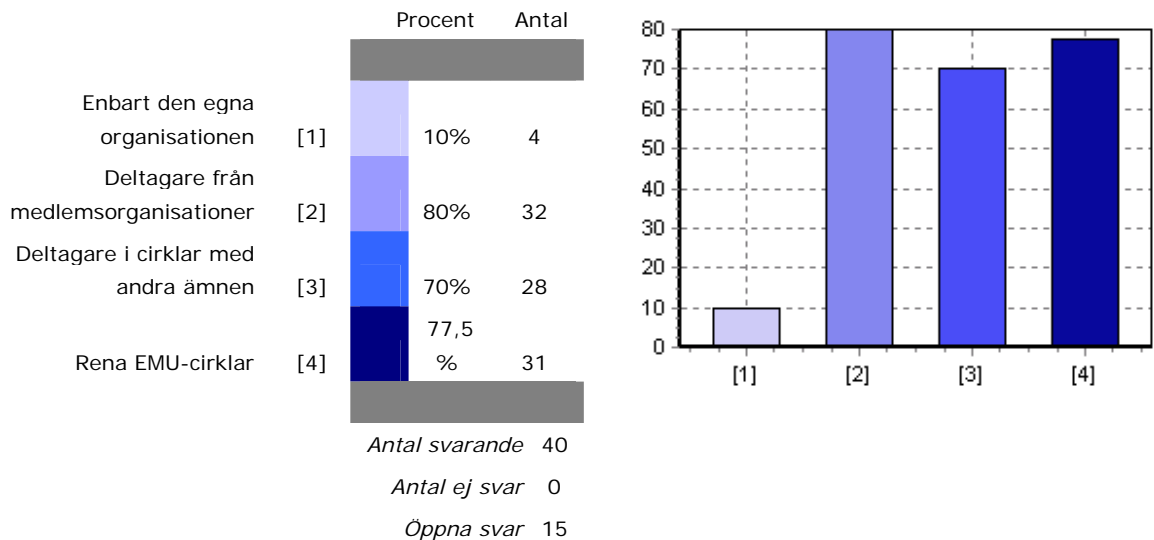
10 Vilka var deltagarna?

Svaren fördelar sig nästan jämt mellan deltagare från medlemsorganisationer, deltagare i cirklar med andra ämnen och rena EMU-cirklar.

“Deltagare både från intresserad allmänhet och medlemsorganisationerna dvs fackligt och politiskt intresserade medlemmar, invandrare aktiva i våra invandrarföreningar, pensionärer aktiva i PRO och medlemmar i bostadsorganisationer ex HSB.”

“Största delen ungdomar 15-35 år”. “Just den här kombinationen att få en extra sammankomst med EMU-information var mycket populärt”.

“Våra målgrupper. Vi vände oss alltså till 1) 1200 personer i regionen som sagt sig vilja ha löpande information 2) Elever i gymnasieskolans avgångsklass i regionen 3) deltagare på olika aktivitetshus för psykiskt funktionshindrade”.

11 Hur upplever ni stödet från förbundet?

Alla utom två upplevde att stödet från förbundet var tillräckligt eller ganska stort.

“Det var värdefullt att få studiematerial gratis.”

“Bra var den information man kunde hämta på nätet”.

“EMU-torget var ett bra initiativ.”

En del svar visar att man skyller förbundskanslierna för att tiden var för knapp och att man inte visste hur mycket pengar man skulle få.

12 Har ni använt er av webbstöd?

Något fler har inte använt sig av webbstöd än de som har använt stödet. Endast en kryssar i FBR´s pedagogiska resurser.

“Ja och nej. Vi använde oss av Internet som fri form för informationsökning, men inte i särskilt stor utsträckning i själva aktiviteterna.”

“Vissa cirklar var mycket aktiva med att maila in och fråga, samt att ta ut information från webben.”

“Framför allt det material som riksdagen tillhandahöll”.

“Använt den egna hemsidan för att få ut information om cirklar, föreläsningar och seminarier.

“Det var kanske en miss men vi hade trots allt många egna idéer.”

13 Är ni nöjda med responsen på era aktiviteter?

Dubbelt så många var nöjda, som de som inte var nöjda med responsen.

“Denna kampanj är den mest lyckade jag kan minnas på mycket länge.”

”Vi fick många positiva kommentarer för våra aktiviteter och känner att vår information ökade medvetenheten i EMU-frågan.”

“Vi hade naturligtvis önskat att vi nått många fler i cirklarna, men det är en svår tid att bedriva aktiviteter när det är sen vår och sommar”.

“Trodde att det skulle komma fler deltagare på debattmötena. I cirklarna har det varit ganska många”.

14 Nämn något som underlättat resp. försvårat ert arbete med EMU-informationen?

Underlättat: EMU-torget, gratis material tillgängligt på mailen och lätt att kopiera, extra stimulansbidraget, lätt att få tag på gratis föreläsare, brett kontaktnät för att nå ut, att många gjort samma sak samtidigt och att vi därigenom kunnat hjälpa och stödja varandra, vår ansvariga för EMU-informationen har haft ett ärligt och brinnande intresse för att så många som möjligt skulle ges möjlighet att bli informerade på ett bra och neutralt sätt.

Försvårat: ingenting som vi kan minnas, den enorma mediafokuseringen, som gjorde att folk fort blev trötta på frågan överhuvudtaget, många personer som inte vill, orkar, bryr sig om att vara engagerade, bristande samarbete med medlemsorganisationerna, den korta tiden, oklarhet i regler runt extramedlen, tidpunkten med sommar/semester.

15 Skulle ni genomföra en liknande satsning på samma sätt?

95 % skulle genomföra en liknande satsning på samma sätt.

“Absolut, vi har sökt pengar från EU-stafetten för att fortsätta informationen om EU’s utvidgning och konstitution.”

“Vi anser att metoden med cirklar, föreläsningar och seminarier där fördjupning erbjuds är ett bra sätt att arbeta och vi kan tänka oss att använda en sådan metod även i andra sammanhang.”

“Ja, men då måste nog moroten vara större, för det tar mycket tid från det ordinarie arbetet på avdelningen.”

“Fast vi skulle behöva förbättra planeringen tillsammans med medlemsorganisationerna.”

16 Är/var riktade satsningar av detta slag bra folkbildning?

97 % av de svarande tycker att riktade satsningar av detta slag är bra för folkbildningen.

“Det möjliggör innovation, utveckling, progressivitet, helt enkelt ett väl behövt nytänkande i folkbildningen - betraktat dels som form, dels som entitet.” “Ett absolut måste om vi ska ha folkomröstningar.”

“Vi tycker att folkbildningen borde få en betydligt större roll när det gäller folkomröstningar och andra stora frågor som behöver diskuteras i landet inför framtiden såsom framtidskonventet.”

“Ja men framför allt för demokratin förstås. Vi har inget egenintresse i detta.”

“Det bästa vore naturligtvis om stödet till folkbildningen vore av den omfattningen att vi kunde göra extrasatsningar utifrån behov som uppstår.”

“Rent allmänt är jag tveksam till den här typen av statliga kampanjer uppifrån. Den bästa folkbildningen växer underifrån utifrån människors behov, önskemål, intressen och gemenskap.”

17 Har ni haft någon EMU-aktivitet som ni inte fått pengar för?

Ca 45 % av de svarande har haft aktiviteter som de inte fått pengar för.

“Vi har överhuvudtaget inte fått några bidrag till EMU-studierna ännu! Eftersom vi inte vet hur mycket pengar vi får, vet vi heller inte vad de räcker till.”

“Flera föreläsningar som ej var finansierade för svenskar och invandrare.”

“Studiecirklar”. “Kulturarrangemang som vi inte fått rapport om i tid.”

“Enligt vårt delårsbokslut per 31 oktober har vi haft kostnader för EMU aktiviteterna på 95 000 kr och intäkter på 22 000 kr.”

18 Har ni någon verksamhet om EU generellt? Vad och hur mycket?

15 st. svarar ett direkt nej på frågan.

“Nej, tyvärr. Intresset är mycket dåligt.”

“Ja, cirklar, debatter och föreläsningar.”

“Inte just nu, men vi kommer att fundera på hur vi ska kunna arbeta vidare med dessa frågor.”

“Flera studiecirklar som läser bl.a. Europa i 1900 talets spegel”.

19 För övrigt anser jag:

“Att initiativ liknande detta borde tas oftare.”

“Att det var kul att arbeta med detta, eftersom vi fick ett så bra resultat.”

“Jättebra satsning - mycket diskussioner - även mellan olika medlemsorganisationer och olika cirklar.”

“Det stora stöd som utbetalades per arrangemang kan leda till missbruk och dålig kvalitet.”

Folkhögskolorna

64 folkhögskolor av 147 ansökte och fick bidrag för EMU-aktiviteter. Av redovisningen till FBR ser man, att **30 269 deltagare nåtts av 615 arrangemang**. 410 av arrangemangen var med deltagarantal under 50 personer.

14 av de 64 skolorna hade närmare 66% (närmare 400) av de 615 aktiviteterna. Även dessa skolor redovisar i mycket hög utsträckning arrangemang med färre än 50 deltagare. 314 arr. Med färre än 51 deltagare, 51 med 51-100 deltagare och 27 arrangemang med fler än 100 deltagare.

För att de tilldelade medlen skulle räcka till beslutade FBR att verksamhet med de egna långkurseleverna maximalt kunde rapporteras till en bidragsnivå motsvarande en aktivitet per termin med över hundra deltagare.

TELEFONINTERVJUER MED FOLKHÖGSKOLEREKTORER

Ett antal folkhögskolerektorer tillfrågades hur de tagit sig an uppgiften och hur de tagit upp det på skolan. Både skolor med stor verksamhet och skolor med liten verksamhet kontaktades. Ingen rektor vid skola som inte deltagit i informationen om EMU intervjuades.

Alla sade, att de tyckte att det var självklart att de skulle vara med. De ser som sin uppgift att engagera sig i aktiviteter som rör demokratiska samhällsfrågor. De menade att information om EMU och EU på skolan hade de säkert haft för de egna kursdeltagarna även om staten inte hade ställt extra pengar till deras förfogande.

Kanske hade man inte gjort något som riktade sig utåt mot allmänheten om man inte fått extra pengar. "Skolans ekonomiska resurser är inte sådana att vi kan göra extra satsningar som inte skolans deltagare får direkt nytta av." Det hade varit konstigt om vi inte gjort någonting".

Dessutom ansåg rektorerna att det är bra att visa allmänheten dels att skolan finns, men framför allt att den engagerar sig i samhällsfrågor. En av rektorerna sade, att allmänheten är vana vid att vända sig till skolan för upplysning och information när det händer något viktigt i samhälle eller omvärld.

Omfattningen av verksamheten föreföll beroende av samarbetet med organisationer utanför skolan. Speciellt om skolan hade nära kontakt med något politiskt parti, tex genom sin styrelse.

När rektorerna fick kännedom om pengarna tog de upp frågan i styrelse och lärarråd. På alla fyra skolorna fanns det engagerade lärare, som drev frågan. Verksamhet bland skolans egna kursdeltagare var ganska omfattande under flera veckor på hösten men den begärde man inte pengar för eftersom det var skolans ordinarie arbete. En av rektorerna menade, att det viktiga var skolans egna kursdeltagare och att alla hade så mycket att göra med ordinarie undervisning "att man inte orkade dra på för mycket".

Två av skolorna nämnde spontant att man haft provomröstning på skolorna. Utvärderingen efteråt visade att EMU-informationen ökade kursdeltagarnas intresse för att delta i folkomröstningen.

De fyra rektorerna hänvisade också till att det fanns mycket material att använda sig av för utställningar i bibliotek och studiematerial för både de egna kursdeltagarna och intresserade från allmänheten. De använde sig både av böcker om EU och EMU och av det som fanns utlagt på webben av FBR och av riksdagen.

Rektorerna hade delade meningar om pengarnas betydelse. Deras inställning kan sammanfattas i : bra med pengarna, det ökade intresset, men de var inte nödvändiga.

Ingen av rektorerna tyckte att tiden från beskedet om pengarna från FBR och slutdatum för aktiviteternas genomförande var för kort.

Kommentarer: Det är överraskande att se hur lika skolor med helt olika huvudmän, storlek och geografisk hemvist ändå är när det gäller inställningen till att satsa på viktiga samhällsfrågor.

Folkhögskolorna menar, att det är mer eller mindre självklart att delta i samhällsdebatten. Omfattningen blir beroende av om det finns någon organisation utanför skolan, som redan har etablerade kontaktkanaler, som man kan samarbeta med.

Att tiden har mindre betydelse beror troligen på att folkhögskolan är en mindre värld med redan täta kontakter mellan alla som vistas där - , lärare, rektor, styrelse och kursdeltagare.

SAMMANSTÄLLNING AV ENKÄTERNA TILL FOLKHÖGSKOLAN

39 folkhögskolor fick svara på 18 frågor om hur de planerat och genomfört arbetet med att informera inför folkomröstningen om EMU. På många frågor fanns möjlighet att göra egna kommentarer. De flesta har utnyttjat den möjligheten. 36 skolor har svarat, vilket innebär en svarsprocent på 92.

Svaren redovisas fråga för fråga och kommentarer som representerar ytterligheter och de som belyser majoritetens uppfattning tas med. Kommentarer är direkt citerade. (för enkäten i sin helhet - se bilaga)

1 - 4 Folkhögskola, enkätbesvarare, Epost och telefon till svarande

5 Vem eller vilka tog initiativ till aktiviteterna?

Rektor/studierektor eller lärare tog i ungefär lika hög grad initiativ till aktiviteterna. Rektorerna i något högre grad. Endast en skola svarade att styrelsen tog initiativet.

“Jag som rektor tog upp frågan på lärarrådet och personalen var mycket positiv. Sedan kontaktade jag elevrådet och de tyckte också att vi skulle vara med.”

“Vi var några lärare som såg möjligheten att med externa medel göra en bra information om EMU-valet.”

6 Vem/vilka planerade?

Rektor, men något oftare lärare. Ingen svarade att styrelsen var med och planerade. “Tillsammans!”

“Ett par av lärarna tog på sig ansvaret och tillsammans med vår marknadsförare gjordes planeringen både för elever och allmänheten.”

“Lärarna planerade också tillsammans i lärarlagen och tillsammans med externa kontakter.”

7 Samarbetade ni med någon utanför skolan?

Ungefär 90 % samarbetade med någon utanför skolan. Exempel på samarbetspartners som ges är medlemsorganisationer, de politiska partierna, fackliga organisationer, kampanjorganisationer, Komvux, studieförbund, medborgarkontor, dövföreningar, Jordens vänner, bibliotek.

8 Vilken betydelse hade det riktade bidraget för ert engagemang i att anordna EMU-aktiviteter?

Ungefär 80 % av de svarande ansåg att det riktade bidraget hade stor eller avgörande betydelse för engagemanget i att anordna EMU-aktiviteter.

“Eftersom skolans ekonomi är dålig hade vi inte kunnat genomföra så kvalitativa aktiviteter vilket gjort att vi tvekat att göra något alls.”

“Annonsering kostar pengar.”

“Vi hade säkert gjort en del utan pengar, men det riktade stödet motiverade oss till att göra ytterligare några arrangemang.”

“Liten. De inbjudna tog inget arvode eftersom deras egna kanslier betalade.”

9 Vilka aktiviteter anordnade ni?

Skolorna anordnade föreläsningar, seminarier och temadagar. Några få hade kurser och utställningar.

“Debatter med bra debattledare.”

“Deltagarna på allmän linje jobbade i förväg med frågeställningar i form av utställningar och presentationer som var tänkta att visas upp på seminariet.”

“Både under hösten och våren har långkurseleverna arbetat med temaveckor.”

10 Varför valde ni just den formen av aktivitet?

“Lämpligaste formen för vår verksamhet.”

“Mångsidighet och fokus på frågeställningen.”

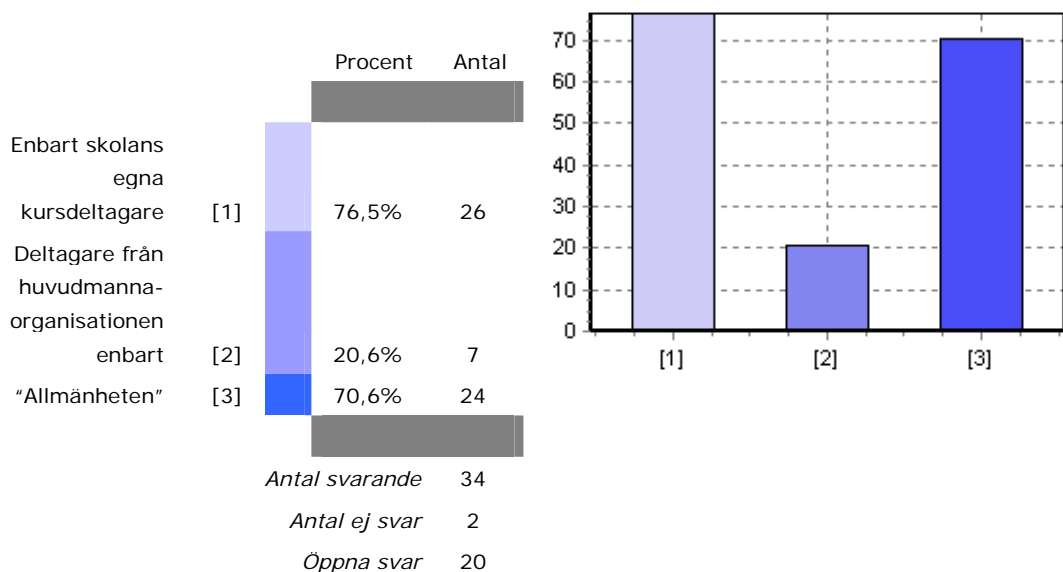
“Tyckte att det var lämpligt att inbjuda representanter för vardera sidan som direkt fick stå i korskelden från frågvisa elever.”

“Temadagarna var viktiga då vi också hade en chans att inbjuda bybor.”

“Aktiviteterna differentierades efter målgruppen för att få största möjliga engagemang.”

11 Vilka var deltagarna?

Ca 80 % svarar att skolans egna kursdeltagare var med, men dessutom anordnades aktiviteter för allmänheten av ca 70 % av de svarande skolorna. 20 % av de svarande säger att dessutom deltog huvudmannorganisationen.

“Vi anordnade seminarier för våra elever med diskussioner runt ungdomsfrågor samt debatter som både våra elever och allmänheten kunde bevista.”

“Självfallet ingår samtliga på skolan också i begreppet allmänheten”

“I huvudsak medlemmar från huvudmannorganisationen, men även andra.”

“En förmiddag för skolans elever, kvällen för allmänheten.”

“Viktigt att även allmänheten får en folklig bildning.”

12 Har ni använt er av webb-stöd?

Ungefär 30 % av de svarande har använt sig av FBR´s pedagogiska resurser på webben. Nära hälften har använt sig av webbinformation överhuvudtaget medan nära 40 % svarar att de inte använt sig av webb-stöd överhuvudtaget.

“Jättebra information på EMU-sidan! Tack för det.”

“Jag vet att lärarna har använt sig av en del info och fakta.”

“Vet ej. Jag utgår från att lärare och elever använt sig av nätet för att samla information och för att förbereda sig inför olika aktiviteter.”

13 Är ni nöjda med responsen på era aktiviteter?

90 % är nöjda med responsen.

“Mycket nöjda deltagare på varje föreläsning.”

“Vi vet att vi har nått många, och vi har fått många lovord för vår satsning.”

“Trodde först att intresset skulle vara större, sökte 75 000, drog ned det med 1/3. Därefter har det hjälpligt fungerat.”

“Allmänheten var mer svårflörtad.” Intresset bland medlemsorganisationerna kan sägas vara svalt i denna fråga.”

14 Skulle ni genomföra en liknande satsning på samma sätt?

Endast 2 svarande skulle inte genomföra en liknande satsning på samma sätt.

“Vi tror att vi skulle gå ut mer brett till allmänheten.”

“Kanske lite mer av temadag resp. seminarium.”

“Vi skulle vilja planera ett mer långsiktigt arbete om EU/europafrågor. Kampanjer tenderar alltid till att bli överdrivna, generaliserande och mediastyrda. Problemet är hur man hittar metoder att belysa, diskutera och kommunicera stora samhällsfrågor. Om detta skulle vi vilja resonera! Vi ställer gärna upp i ett samtal om detta.”

15 Är riktade satsningar av detta slag bra för folkbildningen?

Ja svarar över 90 %.

“För att vi kan ge eleverna mer och vi syns i kommunerna genom samarbete med andra aktörer.”

“Det är OK vid folkomröstningar - då bör hela folkbildningen mobiliseras.”

“Ja, trots allt. Vi kan inte bortse från att stora samhällsfrågor diskuteras som det gjordes inför folkomröstningen.”

“Ja om de ligger inom folkhögskolans uppgifter, som i detta fall, där det handlar om demokrati.”
 ”Projektupplägget är tidskrävande och bidrar till ryckighet. Det är bättre att liknande satsningar integreras i det allmänna statsbidraget.”

16 Har ni haft EMU-aktiviteter som ni inte fått pengar för?

Ungefär hälften av de svarande har haft det, medan hälften inte haft det.

“På schemat i samhällskunskapsämnet har många EMU-frågor diskuterats.”

“Ja, vi började med EMU-aktiviteter redan våren 2002.”

“Skolans satsningar på de egna kursdeltagarna omfattade tre veckor med intensivt program som kostade mer än den schablonersättning som folkhögskolan erhöll för detta.”

17 Har ni någon utbildning om EU generellt? Vad och hur mycket?

“Nej bara i ämnet samhällskunskap” svarar 22 stycken.

Andra svar:

“En ettårig Europa-linje.”

“På våra långa kurser finns numera alltid ett block om EU. Betoningen hösten 2003 har legat på tre områden, EMU - efter folkomröstningen, EUs utvidgning, Eus grundlagsförhandlingar”

“Ja ingående i vår Europaprofil samt för medlemsorganisationernas korta internationella kurser.”

18 För övrigt anser jag:

Bland det som sades var:

“Tack för stödet! Väl använda pengar till en grupp som ofta blir åsidosatt.” “Folkbildningen skall vara fri och idéburen - några av våra medlemsorganisationer hade velat hålla folkbildningsarrangemang, som var tydliga ställningstaganden för ett nej - vi tycker att de borde haft den rätten.”

“Ser fram emot nya demokratiuppdrag!”

“Att satsningen var mycket lyckad och att särskilda medel möjliggör något utöver det vanliga.”

“Folkhögskolan är en viktig kontakt mellan folket och folkbildningen genom kopplingen till studieförbunden.”

“Att det är relativt svårt att få ett Europaintresse då en del tycker det är för provinsialt, och andra för långt bort.”

Sammanfattning och avslutande kommentarer

Det framgår klart genom telefonintervjuer med och enkätsvar från både studieförbund och folkhögskolor att FBR gör rätt i att lämna uppdraget öppet till folkbildningen att själva lösa uppdraget på bästa sätt. Det finns ett stort engagemang för samhällsfrågor och för den egna organisationens möjligheter att bidra till en allsidig information. Alla är naturligtvis inte lika engagerade. 64 folkhögskolor svarade på uppmaningen och alla studieförbund. FBR gjorde en i stort sett korrekt bedömning om den blivande omfattningen när man satte fördelningskriterier och bidragsnivåer. Ingen har fått ersättning i den omfattning som fördelningen från FBR gav löfte om, men alla fick en

ersättning för sin verksamhet som man var nöjd med. Ett studieförbund var kritisk till att FBR kopplade pengarna till aktiviteternas omfattning.

Både studieförbund och folkhögskolor har riktat sig både till ordinarie kursdeltagare och allmänheten och tyckte att det var självklart. Alla ansåg dels att det var ett sätt för skolan respektive studieförbundet att visa allmänheten att de engagerade sig i det som rör sig i samhället och dels, att det var viktigt att engagera så många som möjligt för valet. Anledningen är att alla anser sig vara en del i en organisation som arbetar för demokrati i samhället.

Man kan tydligt se, att de studieförbund och folkhögskolor som har samarbetat med andra organisationer/folkrörelser i samhället, som har fortlöpande kontakter med allmänheten har nått flest med sina aktiviteter. Detta visar på att etablerade nätverk för regelbundna informationsutbyten lätt kan aktiveras i riktade satsningar av denna art.

Folkbildningsrådet

Box 730, 101 34 Stockholm
Tfn 08-412 48 00, fax 08-21 88 26
E-post fbr@folkbildning.se

Folkbildning om €MU

Användningen av Folkbildningsrådets Pedagogiska resurser

Syftet med utvecklandet av en pedagogisk resurs på Internet, var att underlätta för folkhögskolor och studieförbund att hitta pedagogiskt material och andra resurser för studiecirklar, kurser, temadagar, kulturprogram och att tydliggöra:

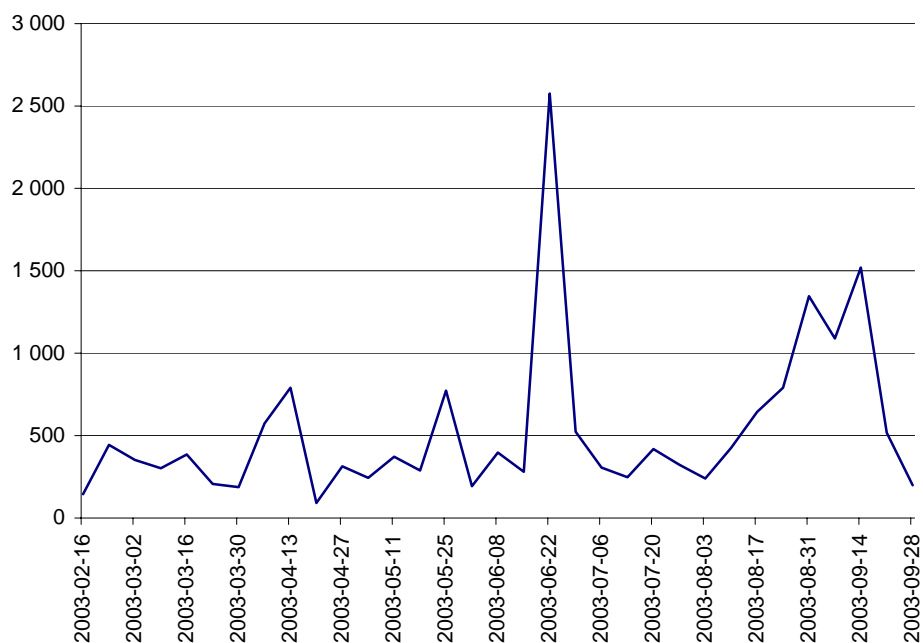
- Vad handlar frågan om?
- Vad är EMU?
- Vilka skäl har anhängarna respektive motståndarna för sina ståndpunkter?

Som redaktör för sidorna engagerades Paul Reichberg, folkhögskollärare vid Tollare folkhögskola och fd kulturchef i Luleå.

Antalet besökare på EMU-sidan var totalt 17 498 med det största antalet i veckorna närmast valet. En absolut topp låg i midsommarveckan, då några av de fackliga folkhögskolorna genomförde kortkursverksamhet med inriktning mot EMU. I genomsnitt besöktes sidan av 530 informationshämtare i veckan, sommarveckorna inräknat.

Av den enkätundersökning som gjorts som en del i denna uppföljning, framgår att 30 % av de 36 svarande folkhögskolorna använt de pedagogiska resurserna i sina aktiviteter. Bland studieförbunden, där de svarande haft ansvar för avdelningens EMU-studier, utan att därför ha kunskap om uppläggningsen av aktiviteterna i alla enskilda cirklar, svarar 1 av 40 tillfrågade att man använt Folkbildningsrådets EMU-sidor.

(Se Bilaga 1 - en fördjupad uppföljning av folkbildningsverksamheten fråga 12 för mer detaljer.)

Besökare summerat per vecka. (Samma person kan vid olika tillfällen ha besökt sidan.)

Resurssidorna på webben omfattade:

1) en faktadel med kortfattad information om EU:s framväxt och roll och om tankarna bakom den monetära unionen, om arbetet med konventet och EU:s framtidsfrågor och om folkomröstningen.

Ett utdrag av områden:

Europeiska unionen
 Europeiska Unionen
 Sverige är medlem i EU sedan 1995. Men vad är EU och vad betyder EU för människorna i Europa?
 Ekonomiska och Monetära Unionen
 EU-länderna strävar efter att samordna ekonomin
 Europeiska unionens framtid
 Om EU:s konvent som ska lägga grunden till ett nytt EU.
 Ordförklaringar
 Inför EMU-folkomröstningen
 EMU-folkomröstningen
 Om villkoren för folkomröstningen m.m.
 Kalendarium

2) en del med pedagogiska tips, länkar till litteratur, studiematerial mm, länkar till studieförbundens och folkhögskolornas verksamhet i EU-frågor och länkar till kampanjorganisationerna på båda sidor.

Pedagogiska tips m.m.
 Hur kan man lägga upp en studiecirkel, en temadag etc om EMU? Var börjar man lämpligen? Var hittar man de grundläggande dokumenten, litteratur etc? Här kan du hitta tips, idéer etc:
 Pedagogisk tips-sida
 Litteratur, studiematerial, rapporter, utredningar

Studieförbunden om EMU

... Centralt har studieförbund lagt ut webbsidor där man på olika sätt valt att delta i folkbildningsarbetet.

Här finns exempel på EMU-aktiviteter från två av studieförbunden.

ABF, emu-torget

NBV (Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet)

Sensus

Studieförbundet (sök EMU i sökrutan)

Studieförbundet Vuxenskolan

Folkhögskolorna om EMU

Följande folkhögskolor bedriver undervisning i Europafrågor: Arbetarrörelsen, Axevalla, Birkagården, Eslöv, Forsa, Hvilan, Hylliepark, Kristinehamn, Lunnevad, Marieborg, Södertörn, Tollare, Österlen.

Under tiden fram till folkomröstningen anordnar folkhögskolor kurser m.m. ofta i samarbete med studieförbund eller andra organisationer.

JA till EMU !**€ Eurocenter.nu**

Centerminoritetens uppfattning om EMU

[Läs mer...](#)

EMU/EURO - Äntligen dags för euroanslutning

Detta är Folkpartiet-Liberalernas hemsida om EMU

[Läs mer...](#)

Ett mänskligare Europa - EMU**NEJ till EMU !****EU, EMU**

Centerns uppfattning i EMU-frågan

[Läs mer...](#)

Mot EMU - för ett bättre EU

En omfattande opinionssida mot EMU

[Läs mer...](#)

Fackliga EU-kritiker

Fackligt EMU-motstånd

3) På folkbildningsnätets pedagogiska resurssidor på Internet fanns från och med mars månad en särskild sida, EMU-panel där ett antal politiker och samhällsdebattörer från Ja- respektive Nej-sidan ställde upp för att besvara besökarnas frågor om EMU och EU.

Ja-panelen

Johan Ehrenberg (fri debattör)
Känd tidskriftsman och debattör sedan 1970-talet, ägare till tidskriften "etc".
En av flera presentationer på Internet.

Gunilla Carlsson (m)
Riksdagsledamot för moderaterna, var tidigare EU-parlamentariker.
Presentation på Internet.

Gunnar Lund (s)
Biträdande finansminister med ansvar bl.a. för EMU, har haft flera centrala ämbetsmannafunktioner särskilt med anknäytning till EU.
Presentation på Internet.

Nej-panelen

Helena Johansson (Fackliga EU-kritiker)
Ordförande i "Fackliga EU-kritiker".
Intensivvårdssjuksköterska och fackligt förtroendevald inom Vårdförbundet. Arbetar nu som chef inom den fackliga världen.
Fackliga EU-kritiker

Sverker Gustavsson (S mot EMU)
Professor i statsvetenskap vid Uppsala Universitet. Tidigare socialdemokratisk statssekreterare. Debattör, särskilt i demokratifrågor.
Presentation på Internet.

Jonas Sjöstedt (v)
EU-parlamentariker för vänsterpartiet allt sedan Sverige blev medlem i EU och var tidigare verkstadsarbetare i Umeå.
Presentation på Internet.

I panelen ingick:

Ja-panelen

Johan Ehrenberg (fri debattör)
Gunilla Carlsson (m)
Gunnar Lund (s)
Rolf Kenneryd (c-ja)
Cecilia Nilsson Wigström (fp)

Nej-panelen

Helena Johansson (Fackliga EU-kritiker)
Sverker Gustavsson (S mot EMU)
Jonas Sjöstedt (v)
Björn von der Esch (Kd)
Per Gahrton (mp)

61 centrala frågeställningar besvarades av panelen.

EMU-aktuellt

4) Under rubriken EMU-aktuellt samlades debattartiklar som publicerades i andra media under perioden.

Ett utdrag

- Kronan är skyddslös Olle Wästberg, f d statssek i finansdepartementet, erinrar om läget 1993 Svenska Dagbladet
- Talet om neutralitet drar löje över LO, Stig Malm och Kenneth Pettersson angriper överenskommelsen mellan LO och Regeringen Dagens Nyheter
- Utländska pressröster inför folkomröstningen. Dagens Nyheter
- Persson och de andra ja-partiledarna ångrar texten på valsedeln. Dagens Nyheter
- Demokratin är viktigare än välfärden Statsvetarprofessorn Leif Lewin berättar hur han kommit fram till ett nej i folkomröstningen. Dagens Nyheter
- "Svenska Euromynt" Du kan se hur de svenska Euromynt "Cent" skulle kunna se ut:
- Leif Pagrotsky till attack mot Euron Financial Times
- Svenska företagsledare säger ja till Euron Le Monde (franska)
- Göteborgsposten om EURO-valet Här finns många spännande länkar
- Ja-sidans teser vacklar. Ekonomen Nils Gottfries har studerat dess påståenden och kommit fram till att de inte håller, enligt hans uppfattning. Svenska Dagbladet
- Demokratin är viktigare än välfärden Prof. Leif Lewin säger nej och förklarar varför. Dagens Nyheter

Verksamhetsredovisning – Folkbildning om EMU

Sammanlagt deltog drygt 192 000 människor i Folkbildning om EMU.

- 162 000 personer tog del av studieförbundens 5 500 EMU-aktiviteter,
- 30 000 deltagare deltog i folkhögskolans 615 arrangemang.

Sammantaget motsvarar deltagarna ca 6 % av landets röstberättigade vid senaste riksdagsval 2002.

Var studerades EMU-frågan?

Namn	Totalt		Studieförbund		Folkhögskola	
	Deltagare	Aktiviteter	Delt	Aktivitet	Delt	Aktivitet
Stockholms län	20 033	791	15 926	731	4 107	60
Uppsala län	4 399	159	4 293	158	106	1
Södermanlands län	2 962	94	1 104	70	1 858	24
Östergötlands län	5 339	286	4 364	262	975	24
Jönköpings län	4 149	146	3 445	125	704	21
Kronobergs län	3 245	99	2 780	96	465	3
Kalmar län	4 107	171	4 004	167	103	4
Gotlands län	647	30	647	30		
Blekinge län	2 263	107	1 817	79	446	28
Skåne län	22 745	452	20 006	431	2 739	21
Hallands län	9 927	185	9 927	185		
Västra Götalands län	24 560	1 024	16 407	855	8 153	169
Värmlands län	13 289	316	13 289	316		
Örebro län	10 174	409	9 604	400	570	9
Västmanlands län	6 512	187	3 581	123	2 931	64
Dalarnas län	6 905	249	4 651	173	2 254	76
Gävleborgs län	10 156	353	8 744	327	1 412	26
Västernorrlands län	5 872	273	4 516	240	1 356	33
Jämtlands län	7 423	204	7 333	202	90	2
Västerbottens län	9 646	322	8 404	308	1 242	14
Norrbottens län	17 728	247	16 970	211	758	36
Riket	192 081	6 104	161 812	5 489	30 269	615

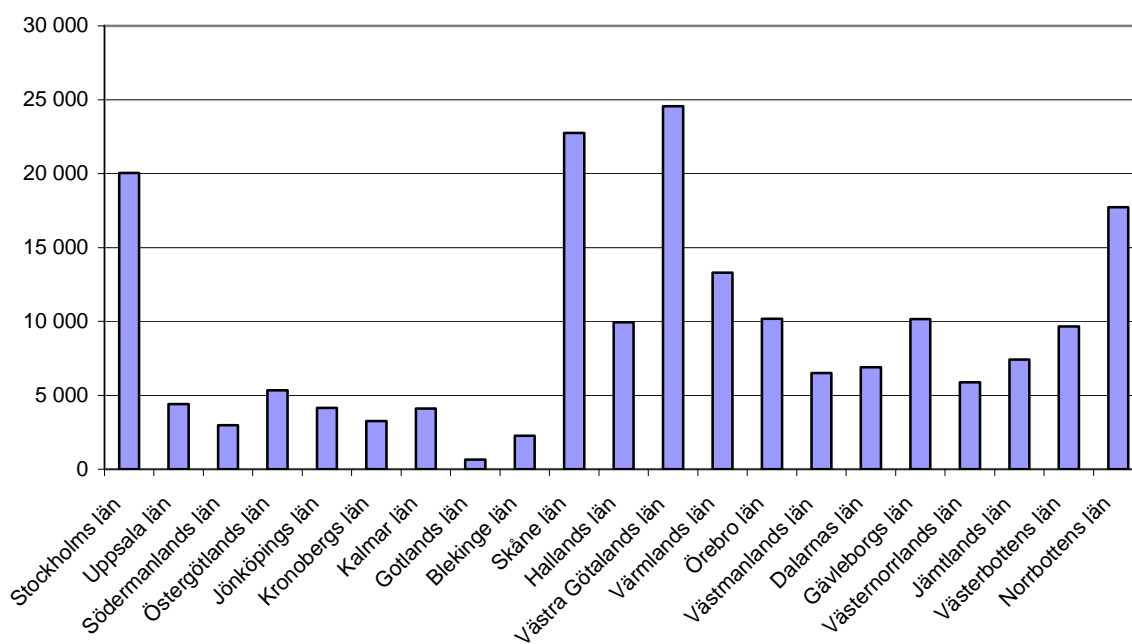
Tabell Deltagare och aktiviteter i Folkbildning om EMU fördelat på län ¹

Västra Götalands län med 8 153 deltagare i 169 folkhögskoleaktiviteter och 16 407 deltagare i 855 studieförbundsarrangemang stod för den största aktiviteten i antal arrangemang och deltagare räknat. Sett till andel av befolkning som nåtts av EMU-aktiviteter, är Norrbottens län med 247 aktiviteter och 17 728 deltagare i särklass. 7% av befolkningen har deltagit i verksamheten mot 2,1 % för riket som helhet.

I folkhögskoleaktiviteter nådde Västmanlands och Dalarnas län ca 1 % av befolkningen.

¹ Studieförbunden rapporterade totalt 5 496 arrangemang. 7 av dessa saknade uppgift om län beroende på att de var riksarrangemang, vilket förklarar differensen när totalt antal aktiviteter omnämns utifrån län (5 489).

Diagram 1 Deltagare i Folkbildning om EMU fördelat på län

Studieförbundens resultat per förbund

Namn	Aktiviteter	Deltagare
ABF	2 508	81 811
Bilda	78	6 327
FU	150	3 101
Mbsk	405	17 383
NBV	184	4 407
Sensus	490	8 204
Sfr	234	4 615
SISU	62	3 456
SV	1 065	25 491
TBV	320	7 183
Summa	5 496	161 978

Tabell 1 Studieförbundens samlade verksamhet inom "Folkbildning om EMU".

De studieförbund som traditionellt arbetar med politiska och fackliga organisationer genomförde den största verksamheten. Arbetarnas Bildningsförbund nådde 82 000 deltagare och Studieförbundet Vuxenskolan 25 000.

Folkhögskolor med stort deltagande

Län	Skolnamn	Deltagare	Aktiviteter
Västmanlands län	VÄSTERÅS FOLKHÖGSKOLA	2 521	60
Västra Götalands län	GÖTEBORGS FOLKHÖGSKOLA	1 973	14
Dalarnas län	BRUNNSVIKS FOLKHÖGSKOLA	1 559	67
Skåne län	ESLÖVS FOLKHÖGSKOLA	1 215	7
Västernorrlands län	HAMPNÄS FOLKHÖGSKOLA	1 187	27
Västra Götalands län	VISKADALENS FOLKHÖGSKOLA	904	21
Västra Götalands län	HJO/SKARA STIFTS FOLKHÖGSKOLA	833	9
Stockholms län	SUNDBYBERGS FOLKHÖGSKOLA	750	4
Östergötlands län	MARIEBORGS FOLKHÖGSKOLA	716	20
Västra Götalands län	FOLKHÖGSKOLAN I ANGERED	708	28
Västra Götalands län	ARB.RÖRELSSENS FHSK I GÖTEBORG	647	38
Södermanlands län	ÅSA FOLKHÖGSKOLA	640	6
Västerbottens län	STRÖMBÄCKS FOLKHÖGSKOLA	637	7
Västra Götalands län	AXEVALLA FOLKHÖGSKOLA	632	17
Stockholms län	SKARPNÄCKS FOLKHÖGSKOLA	600	6
Västra Götalands län	BILLSTRÖMSKA FOLKHÖGSKOLAN	574	10
Gävleborgs län	FORSA FOLKHÖGSKOLA	572	6
Södermanlands län	NYKÖPINGS FOLKHÖGSKOLA	509	10
Stockholms län	BOTKYRKA FOLKHÖGSKOLA	501	7
Södermanlands län	STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA	499	6
Skåne län	SUNDSGÅRDENS FOLKHÖGSKOLA	494	4

Tabell De 20 folkhögskolor som samlat flest deltagare i EMU-aktiviteter

Västerås folkhögskola har engagerat flest deltagare i verksamheten i aktiviteter med medverkan av bl a Thomas Bodström, Stig Malm, Lena Hjelm-Wallén och Gudrun Schyman .

Brunnsvik har arrangerat flest aktiviteter i samarbete med fackliga organisationer. Bland de medverkande i Brunnsviks aktiviteter återfinns bl a Göran Greider, Sören Wibe och Jonas Sjöstedt.

Studieförbundsverksamhet som även rapporterats i årsrapporteringen

Vilka deltog?

Av studieförbundens 5 496 arrangemang går 3 606 att identifiera i den årliga verksamhetsrapporteringen för verksamhetsår 2003. Att alla arrangemang inte återfinns förklaras med att all EMU-verksamhet inte bedrivits inom den ordinarie folkbildningsverksamheten och därmed inte ingår i vad som obligatoriskt rapporteras.

De 3 606 arrangemang som återfinns i båda redovisningarna utgör underlag för den följande detaljerade statistiken.

Målgrupper och verksamhetsform i Folkbildning EMU

Beteckning	Arrangemang	Studietim	Deltagare	Andel	Kvinnor
Arbetslösa	31	637	189	0,2%	81
Funktionshindrade	91	1 092	1 848	1,9%	275
Invandrare	532	13 984	6 952	7,0%	1 191
Ej målgrupp	2 952	24 994	89 794	90,9%	5 896
	3 606	40 707	98 783	100,0%	7 443

Tabell Målgrupper

Närmare 9% av deltagarna var deltagare ur folkbildningens målgrupper – invandrare, funktionshindrade och arbetslösa.

I studieförbundens totala folkbildningsverksamhet (EMU-aktiviteter inräknat) under 2003 var andelen 20 %.

Verksamhetsform	Studietimmar	Deltagare	andel kvinnor	Arrangemang
Folkbildning				
studiecirkel	38 936	12 399	50%	1 630
kulturprogram	38	83 100		1 639
annan gruppverksamhet, kurser	1 650	2 501	46%	317
Landstingsfinansierad				
kulturprogram		585		3
annan gruppverksamhet, kurser	36	95	49%	4
Övrig uppdragsverksamhet				
fri	12	4	0%	1
Annan verksamhet				
studiecirkel	9	13	85%	1
kulturprogram		16		1
annan gruppverksamhet, kurser	3	17		1
fri	23	53	49%	9

Tabell Fördelning på arrangemangstyp och verksamhetsform

Studieförbundsverksamheten har huvudsakligen genomförts i de traditionella verksamhetsformerna – studiecirkel, kulturprogram och annan gruppverksamhet. Cirkel och kulturprogram fördelar sig jämnt till antalet, medan överlägset flest deltagare nåtts i kulturprogramsverksamheten.

Mer om kulturprogram

Kulturform	Deltagare	Aktiviteter
Föreläsning	66 487	1 368
Sång/musik	3 007	28
Dramatisk framställning	5 272	37
Film/foto/bild	308	11
Utställningar	4 090	48
Litteratur	33	4
Tvärkulturellt	3 903	143
Summa	83 100	1 639

Tabell Form av kulturprogram

Aktiviteterna har huvudsakligen varit föreläsningar/seminarier eller paneldebatter. Utställningar och dramauppsättningar har nått stor publik.

Deltagares ålder

Ålder	Andel	Deltagare	Aktiviteter
13 - 24 år	5%	968	113
25 – 65 år	74%	13 855	1 542
>65	21%	3 961	445
	100%	18 784	2 100

Tabell Deltagarålder i Cirkel och Annan gruppverksamhet

I verksamhetsformerna cirkel och annan gruppverksamhet rapporterar studieförbunden ålderskategori för den studerande gruppen. Den kategori merparten av deltagarna tillhör rapporteras för hela gruppen. Utifrån detta finns en schablonuppgift beträffande ålder på ca 19 000 deltagare, motsvarande ca 10 % av totala antalet deltagare i såväl studieförbundens som folkhögskolornas verksamhet.

Dessa uppgifter visar att tre av fyra deltagare var i åldrarna 25-65 år. Var femte deltagare ålderspensionär och var tjugonde i åldrarna 13-24 år.

Utbetalda statsbidrag för studieförbundens och folkhögskolornas folkbildningsinsatser inför folkomröstningen om EMU (kr)

Bilaga 4

Studieförbund

Arbetarnas Bildningsförbund	4.864.300
Studieförbundet Bilda	437.500
Folkuniversitetet	445.000
Studieförbundet Medborgarskolan	1.036.600
Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet	545.000
Studiefrämjandet	650.000
SISU Idrottsutbildarna	262.500
Sensus Studieförbund	875.800
Studieförbundet Vuxenskolan	2.368.500
Tjänstemännens Bildningsverksamhet	584.800
Summa	12.070.000

Folkhögskolor

Alma folkhögskola	20.000
Arbetarrörelsens folkhögskola	102.500
Axevalla folkhögskola	62.500
Billströmska folkhögskolan	50.000
Birkagårdens folkhögskola	42.500
Bollnäs folkhögskola	17.500
Botkyrka folkhögskola	40.000
Brunnsviks folkhögskola	192.500
Dalkarlså folkhögskola	15.000
Edelviks folkhögskola	7.500
Eskilstuna folkhögskola	15.000
Eslövs folkhögskola	62.500
Fellingsbro folkhögskola	22.500
FiA folkhögskola	85.000
Finska folkhögskolan	17.500
Forsa folkhögskola	35.000
Fridhems folkhögskola	15.000
Fristads folkhögskola	30.000
Färnebo folkhögskola	40.000
Företagarnas folkhögskola	30.000
Gamleby folkhögskola	10.000
Glimåkra folkhögskola	25.000
Grebbestads folkhögskola	20.000
Grimslövs folkhögskola	10.000
Göteborgs folkhögskola	92.500
Hampnäs folkhögskola	117.500
Hellidens folkhögskola	37.500

Folkhögskolor

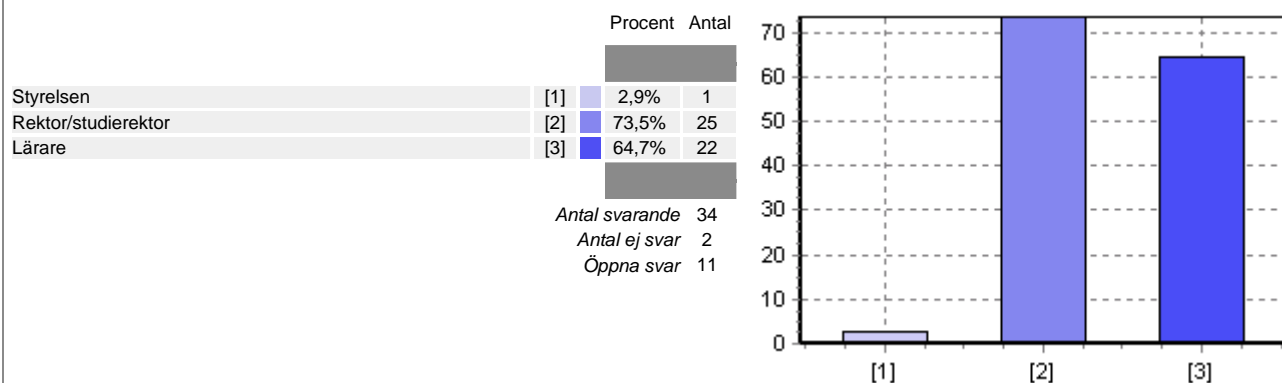
Helsjöns folkhögskola	27.500
Hjo folkhögskola	55.000
Hyllie Park folkhögskola	20.000
Hållands folkhögskola	7.500
Hällefors folkhögskola	20.000
Lidingö folkhögskola	25.000
Litorina folkhögskola	70.000
Marieborgs folkhögskola	70.000
Mellansels folkhögskola	20.000
Nyköpings folkhögskola	42.500
PRO:s folkhögskola	15.000
Runö folkhögskola	52.500
S:t Sigfrids folkhögskola	20.000
Sigtuna folkhögskola	15.000
Skarpnäcks folkhögskola	47.500
Skeppsholmens folkhögskola	12.500
Skinnskattebergs folkhögskola	25.000
Solviks folkhögskola	20.000
Stadsmissionens folkhögskola	30.000
Stensunds folkhögskola	40.000
Strömbäcks folkhögskola	40.000
Sundbybergs folkhögskola	40.000
Sunderby folkhögskola	27.500
Sundsgårdens folkhögskola	25.000
Sverigefinska folkhögskolan	87.500
Södra Vätterbygdens folkhögskola	40.000
Vadstena folkhögskola	17.500
Vara folkhögskola	15.000
Wendelsbergs folkhögskola	15.000
Wiks folkhögskola	10.000
Viskadalens folkhögskola	72.500
Värnamo, Folkhögskolan	2.500
Västanviks folkhögskola	30.000
Västerås folkhögskola	225.000
Åsa folkhögskola	45.000
Ädelfors folkhögskola	27.500
Önnestads folkhögskola	10.000
Summa	2.580.000
Centrala informationsinsatser och uppföljning	350.000
TOTALT	15.000.000

Folkbildning om €MU

EMU FOLKHÖGSKOLA		1/13/2004 1:54:45 PM	
Mottagargrupp(er)	Antal mottagare	Antal svarande	Svarsfrekvens
EMU-fhsk	39	36	92 %

Fråga 1-4 är kontaktuppgifter.

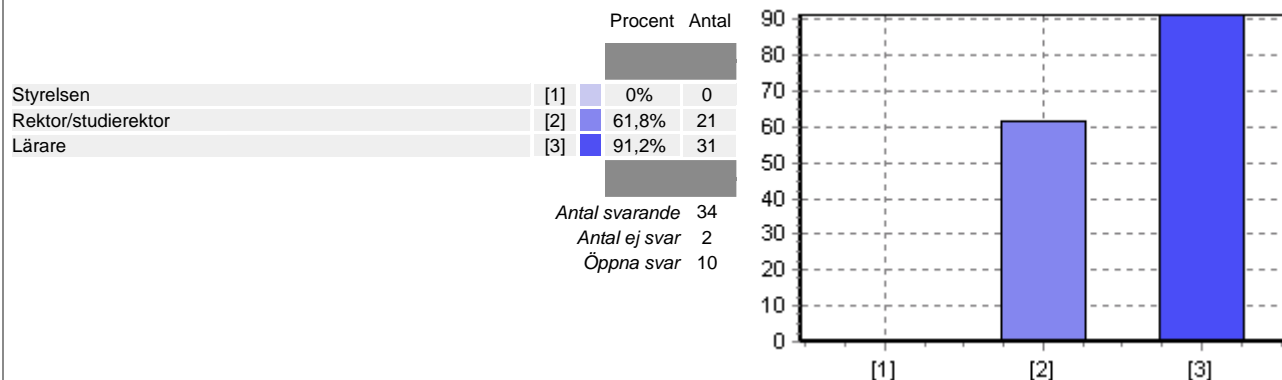
5. Vem/vilka tog initiativ till aktiviteterna?

Öppna svar

"Jag som rektor tog upp frågan på lärarrådet och personalen var mycket positiv. Sedan kontaktade jag elevrådet och de tyckte också att vi skulle vara med."
 "Samt medlemsorganisationer i skolans styrelse."
 "Vi bildade en arbetsgrupp med rektor och lärare från olika linjer och filialer. Eftersom det i tiden låg så nära kursstart så kom eleverna in i ett senare skede dvs när aktiviteterna skulle planeras och genomföras på lokal nivå."
 "Jag är samhällslärare i grund och botten och därför tyckte jag att det var viktigt att så många som möjligt skulle få så stor kunskap som möjligt för att ha en rimlig chans rösta."
 "Diskussion om att uppmärksamma EMU-frågan även om inget datum för någon folkomröstning fastställdes hade påbörjats på skolan redan våren 2002."
 "Skolans EMU aktiviteter bygger på en dialog som har förts på skolan. Aktiviteterna har skett i samarbete med våra medlemsorganisationer eller som ett direkt arrangemang."
 "Alla tre instanser var eniga om att arrangera EMU-verksamhet för dels de fackliga organisationerna men även för skolans egna deltagare."
 "Aktiviteter var planerade innan vi visste att det skulle avsättas särskilda pengar för EMU."
 "Vi var några lärare som såg möjligheten att med externa medel göra en bra information om EMU-valet."
 "Jag arbetar som lärare men har också till uppgift att hålla mig ajour med vilka projektmöjligheter som finns och som kan vara intressanta för skolan."
 "Rektor i samråd med undertecknad"

6. Vem/vilka planerade?

Öppna svar

"Ett par av lärarna tog på sig ansvaret och tillsammans med vår marknadsförare gjordes planeringen både för elever och allmänheten."
 "Se ovan"
 "Samhällslärarna på skolan utgjorde en kommitté som planerade de flesta aktiviteterna."
 "I huvudsak lärare, rektor hela tiden informerad."
 "Vi är flera på skolan som själva är kunniga i EU/ EMU frågan. Planeringen har skett av dessa personer. Gemensamma EMU aktiviteter har planerats av undertecknad.
 Samordningen av arbetet har skett i ledningsgruppen."

"Tillsammans!!"

"Deltagare var delaktiga i planeringen.

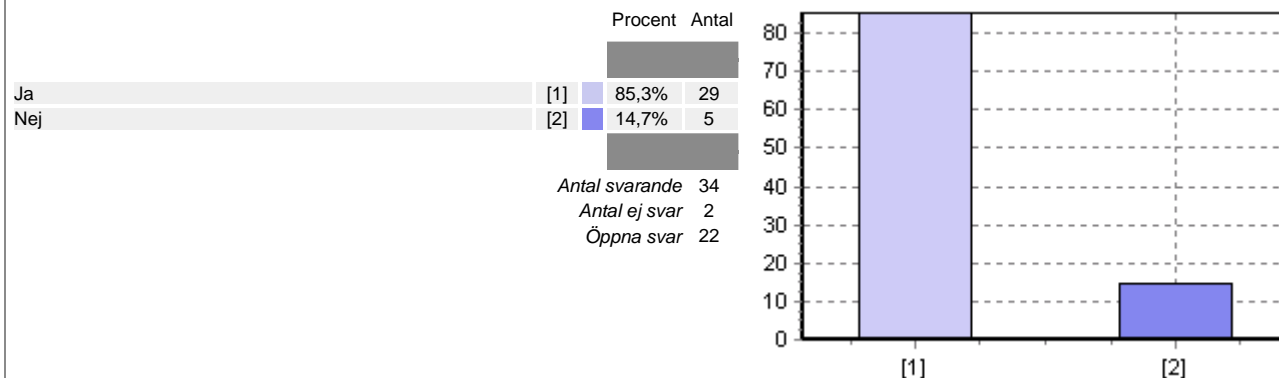
Lärarna planerade också tillsammans i lärarlagen och tillsammans med externa kontakter."

"Även ABF-distriktet, Västmanland fanns med i planering och genomförande"

"Vi tittade på hur vi kunde använda medel för att bredda vår kompetens inför det stundande EMU-valet, och ge eleverna en så allsidig information som möjligt. Utgångspunkten var att få ett så högt valdeltagande som möjligt. Det gav oss också chansen att anlita personer som kunde presentera argument för och emot de båda ståndpunkterna. För att få en neutral information om konstitutionen inom EU och en historisk återblick engagerade vi föreläsare från Luleå Tekniska Universitet."

"se ovan."

7. Samarbetade ni med någon/några utanför skolan?

Öppna svar

"Samarbete med olika dövöreningar runt om i landet"

"Ung Vänster, TCO, SSU"

"Studieförbundet och ABF var med i planeringen och genomförandet av aktiviteterna för allmänheten."

"Bjöd in representanter för Ja -och Nej-sidan"

"Arrangemang genomfördes med Österfärnebo Sockens utvecklingsgrupp, Miljöförbundet Jordens Vänner, m fl."

"Några inslag gjordes i samverkan med PRO, SPF, Tidaholms Blåbandsförening och Skaraborgs Blåbandsdistrikt (skolans huvudman), De Dövas förening."

"De politiska partierna på Tjörn"

"Vi samarbetade med lokala kampanjorganisationer, medborgarkontor, konsumentkontor, föreningen för personer som kommunicerar med Bliss och ABF."

"Ej med planeringen men med genomförandet samarbetades med olika fackliga organisationer och finska föreningar."

"Inte direkt, men indirekt bygger mycket på lärares kontakter utanför skolan och i politiken."

"Socialdemokratiska partiet, vänsterpartiet och Dalkarlså fhsk.

Bybor inbjöds också till våra temadagar."

"I samarbetet med våra medlemsorganisationer skedde en hel del planeringsarbete exempelvis med våra fackliga organisationer. Det gjordes exempelvis att inom ramen för en kurs ha ett EMU pass och vid dessa pass erbjuda andra på skolan att delta.

Skolan har ett stort flöde av människor."

"Maj:Föreläsning med efterarbete för 3 kurser, (Anders Bolling och Nicholas Jerkedal)

Maj: Föreäsning med efterarbete för 2 kurser, (Cecilia Hermansson)

Augusti: Föreläsning med efterarbete för 5 kurser, (Anders Bolling)

September: Föreläsning med efterarbete för 5 kurser, (Göran Sallnäs)

Se även externa medverkan på vår redovisning. Vi hade också kontakter med LO och dess medlemsförbund.

"

"Ja med studieorganisatörer i de fackliga organisationerna och med kampanjorganisationer för både ja och nej till EMU"

"Ja- och nejsidans repr."

"Samarbete med Lidingö Komvux finansierad med EMU-bidraget.

Aktiviteterna samordnades med andra som Medborgarskolan och Lidingö bibliotek finansierade.

"

"Fra ABF-distriktet, Västmanland"

"Ja-kampanjes företrädare + västerpartiet regionalt"

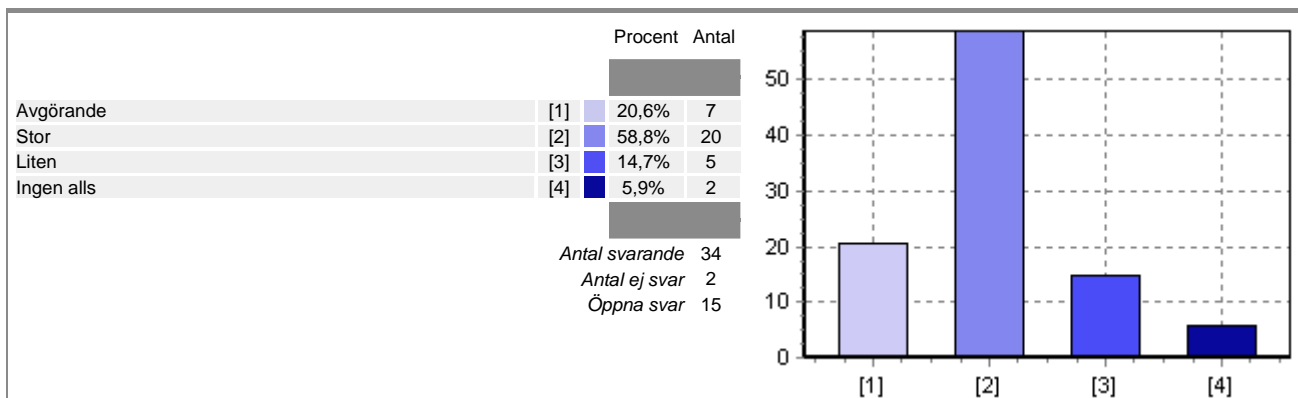
"Vi hade ett samarbete med LO. SAP och SSU distriktet i form av seminarier och föreläsningar."

"De sju riksdagspartierna i Härryda kommun"

"Politiker, företrädare för JA- respektive NEJ-sidan"

"För att nå ut till många personer samarbetade vi med olika pensionärsföreningar men också andra föreningar där vi fick komma med på någon av deras sammankomster för att informera om EMU."

8. Vilken betydelse hade det riktade bidraget för ert engagemang i att anordna EMU-aktiviteter?

Öppna svar

"Eftersom skolans ekonomi är dålig hade vi inte kunnat genomföra så kvalitativa aktiviteter vilket gjort att vi tvekat att göra något alls. Människor idag är kräsna och vill ha bra kvalitet på föreläsare o.d. och det kostar."

"De inbjudna tog inget arvode eftersom deras egna kanslier betalade"

"Föreläsningar och debatt på skolan hade möjligtvis kunnat ordnas utan bidrag, men det hade varit svårt att få tyngre företrädare för både ja och nej utan ekonomisk ersättning."

"Vi hade säkert gjort en del utan pengar, men det riktade stödet motiverade oss till att göra ytterligare några arrangemang!"

"Denna typ av EMU-aktiviteter."

"Vi kunde engagera oss bredare samarbeta med olika aktörer, bli mer utåtriktade."

"En del aktiviteter hade vi npg genomfört ändå."

"Bidraget möjliggjorde att vi kunde göra en större satsning på EMU-frågan."

"Extra insatser av kunniga lärare inom EMU området. Viss marknadsföring."

"Utan bidraget hade det varit problem att anlita föreläsare."

Men ute i Åkersberga hade vi ändå haft olika EMU-aktiviteter själva i kurserna."

"Vi hade naturligtvis genomfört våra två dagar ändå."

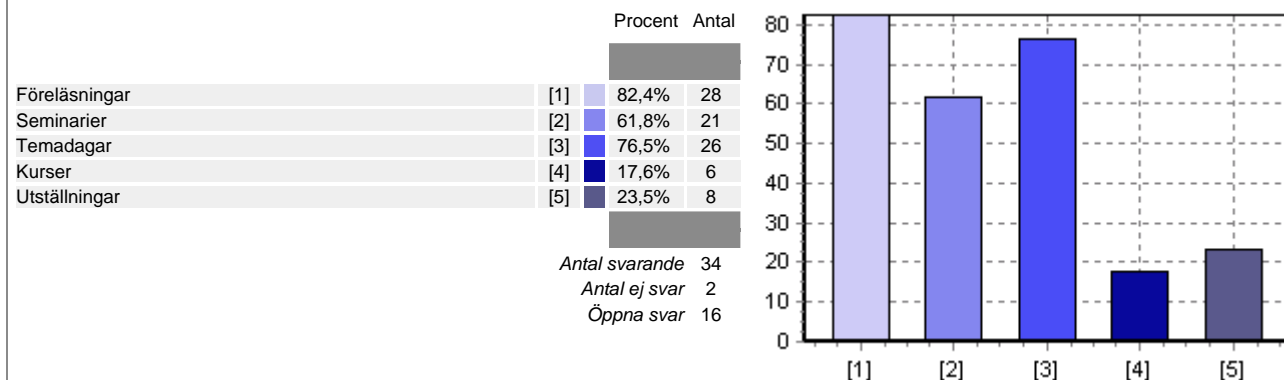
"Omfattningen hade inte alls blivit så stor om inte bidraget funnits."

"Eftersom kampjerasvariga inte tog något arvode eller resersättning vilket sorterade under deras eget budget"

"Eftersom samtliga folkhögskolor har en väldigt ansträngd undervisningsbudget kommer dessa externa tillskott som grädden på moset. Samt att vi tillsammans med skolans huvudmän hade möjligheter att göra gemensamma aktiviteter för ett bredare auditorium."

"annonsering kostar pengar"

9. Vilka aktiviteter anordnade ni?

Öppna svar

"Kanske inte direkt kurser, utan mer inslag i kurser, t.ex. anordnade vi en kurs tillsammans med FUB; för utvecklingsstörda föräldrar, där vi la in en mycket viktig aktivitet för just den här gruppen inför folkomröstningen."

"Debatt"

"Och debatter med bra debattledare. Det blev mycket uppskattat av alla närvarande."

"Tyvärr fick seminariet ställas in då det kom att infalla dagen efter mordet på Anna Lindh och flertalet av deltagarna av den anledningen valde att avstå från att delta."

Deltagarna på allmän linje jobbade i förväg med frågeställningen i form av utställningar och presentationer som var tänkta att visas upp på seminariet"

"Debatter bl a mellan Miljöförbundet Jordens Vänner(nej) och Grön Euro(ja)"

"Medverkan i narradio med politikerutfrågning."

"Information vid spårvagnshållplatser i Bergsjön om rätten för invandrare att rösta."

"Paneldebatt och projektarbete."

"I samband med projektarbete på Allmän linje gjorde de studerande olika skulpturer för att spegla vad EMU handlade om. Dessa skulpturer ställdes ut på skolan för allmänt beskådande."

"Vi ordnade en Internetkurs EMU inför folkomröstningen baserad på fem s k Faktabrev. Internetkursen genomfördes i huvudsak under våren 2003."

Faktabreven trycktes även upp som studiematerial för vanliga studiecirklar och distribuerades med hjälp av vår huvudman PRO, häftet har titeln EMU inför folkomröstningen (fanns också som pdf-fil att hämta från ABFs nättorg). Vi ordnade särskilda kurser för PRO-distrikt som besökte skolan inkluderande debatter med företrädare för ja- respektive nej-sidan, samt hade flera temadagar om EMU för våra långkurser. Vi besökte också flera PRO-föreningar och föreläste om EMU. Även samtliga anställda vid folkhögskolan har haft flera fördjupningsträffar om EMU."

"Vi valde att genomföra kortare inslag med metoder om att det skulle generera ytterligare frågor och aktiviteter och söka egna svar. Vi propagerade för att delta i studiecirklar."

"1. Föreläsningar om EU/EMU"

"2. Info och frågestunder med ja och nej."

"3. EMU-skolval"

4. Återkoppling i undervisningen"

"Torgmöten, debatter."

"Det handlade om en halv temadag som inleddes med att elevera i grupp fick fundera kring olika frågeställningar - sedan fick representanterna för vardera sidan fhålla var sitt

inledningsanförande - varefter frågestund från elvernas sida följde"

"Både under hösten och våren har långkurseleverna arbetat med temaveckor."

"Föreläsningar i form av paneldebatt från både ja och nej-sidan."

10. Varför valde ni just den formen för aktivitet?

Antal svarande 28

Antal ej svar 8

Öppna svar

"Vi har döva elever som målgrupp och för många av dem innebar våra föreläsningar att det var första gången som eleverna kunde tillgodogöra sig information om EMU på sitt eget språk- teckenspråket. Döva har svenska som andra språk och många klarar inte att läsa skriftlig information."

"Lämpligaste formerna för vår verksamhet"

"Målet var att vid rätt tillfälle - veckan innan omröstningen - snabbt höja medvetenhet genom stora tydliga aktiviteter som involverade hela skolan under begränsad tid"

"Det fanns andra som informerade under den tiden och vi ville ha något utöver det vanliga"

"Tyckte tat det var lämpligt att inbuda repr. för vardera sidan som direkt fick stå i korskelden från frågvisa elever"

"För att vi ville på olika sätt bygga på aktivt deltagande"

"Det passar vår typ av undervisning bra."

"Mångsidighet och fokus på frågeställningen."

"Lämpliga sätt att informera till de aktuella målgrupperna."

"Inbjudan till medlemmar i politiska partier och allmänhet för information och samtal kring olika aktuella EMU-frågor, vid enstaka tillfällen"

"Det framkom under valrörelsens gång att många invandrare inte kände till att de hade rösträtt, varför det var viktigt att på något sätt komma till tals med medborgarna i Bergsjön . Vid hållplatserna träffar man många och våra elever och lärare som genomförde aktiviteten uppskattade att de talade med cirka 300 till 400 Bergsjöbor under de två dagar som aktiviteten pågick."

"ett traditionellt sätt att informera"

"Aktiviteterna differentierades efter målgruppen för att få största möjliga engagemang."

"För anpassningskurserna för vuxendöva var det naturligt med föreläsning och diskussion.

För våra egna studerande var det viktigt att ge dem så bra kunskap som möjligt redan under våren eftersom fler då avslutade sina studier. De fick flreläsningar, seminarier mixat med diskussion.

Sedan när vi började höstterminen fick vi genom kontakt med ovan nämnda partier möjlighet att ordna två temadagar med kvalificerade talare: Jonas Sjöstedt, Thomas Bodström och folkpartisten Pettersson (minns ej vad han heter, men hans namn finns på redovisningen av våra aktiviteter.

Temadagarna var viktiga då vi också hade en chans att inbjuda bybor.

"

"Vår huvudman är en organisation med många medlemmar. Vår ambition var att i första hand försöka nå så många som möjligt av dessa."

"Vi ansåg att vi inte mäktade med att genomföra mer omfattande och djuplodande aktiviteter i frågan."

"Ville nå ut till så många som möjligt!"

"Beslut efter gemensam planering med deltagare på skolan.

Hade föreläsningar med gruppdiskussioner då bättre aktiviteter uppstår mellan deltagarna och föreläsarna."

"Bäst lämpliga för den övriga verksamheten"

"Var det bästa och det naturligaste sättet att nå samtliga elever."

"Passade bäst in med redan befintliga aktiviteter.

Kunde samordnas med övriga samarbetsparter"

"Vi prövade många olika former, se ovan."

"

Kanske beroende på att vi fick tillgång till myckeet kvalificerade representanter för båda sidor som kunde ge uttömmande svar på de frågeställningar och synpunkter som skulle kunna komma upp och kunde svara för den komplexitet som EMU- frågan innebar. Direkta frågor och svar från båda sidor och diskussion mellan mycket aktiva åhörare och reprsentanter var att föredra framför en mer långdragen studieform - begränsad tid och förberedelsemöjligheter begränsade annan typ av aktivitet."

"V i tror att det ger mest att arbeta med en fråga under ett längre tidsperspektiv, detta ger eleverna möjligheter att fördjupa sig i ämnet."

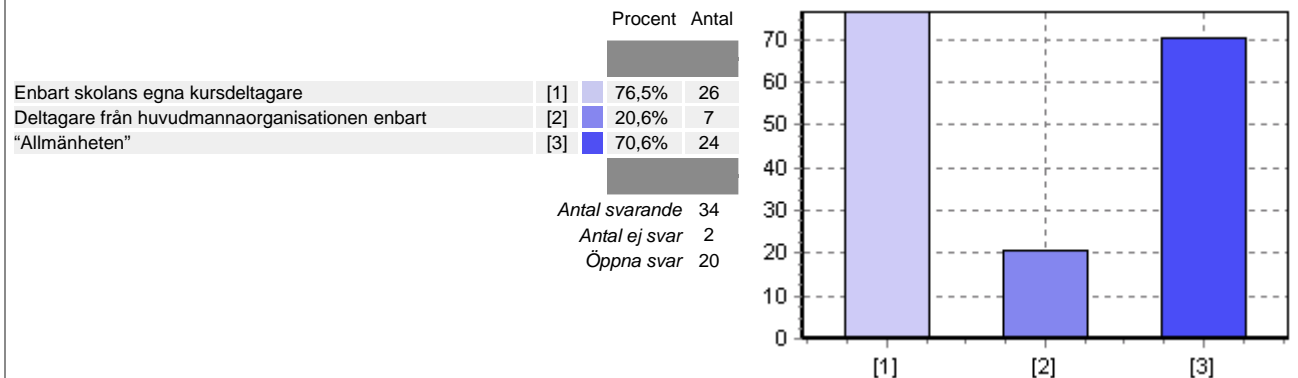
"För att ge en allsidig och opartisk belysning"

"Vi hade olika former av aktiviteter, valda beroende på målgrupp."

"Vi tyckte att det var helt naturliga sätt att genomföra informationen på."

"Det var främst frågan om min egen tid skulle räcka till."

11. Vilka var deltagarna?

Öppna svar

"Döva medlemmar i dövföreningar"

"Små klasser från andra skolor i närområdet besökte aktiviteterna."

"Vi anordnade seminarier för våra elever med diskussioner runt ungdomsfrågor samt debatter som både våra elever och allmänheten kunde bevista."

"Självfallet ingår samtliga på skolan också i begreppet allmänheten."

"I Österfärnebo lokalbefolkningen, i Göteborg, Malmö, m fl platser en miljö- och solidaritetsintresserad allmänhet, vi gjorde också särskilda temafagar för våra kurser."

"Lärare och övrig personal på skolan var också delaktig i temastudierna kring EMU"

"Vissa aktiviteter var öppna och där deltog kursdeltagare och allmänhet andra riktade sig till allmänheten åter andra till speciella grupper som ex information till personer som kommunicerar med Bliss."

"fackliga medlemmar, medlemmar i finska föreningar, skolans elever, allmänhet"

"Allmänheten vid våra temadagar. Allmänheten = bybor."

"I huvudsak medlemmar i huvudmannorganisationen men även andra."

"Mestadels från skolans egna kursdeltagare, både på lång och kortkurs, men även inbjudna från medlemsorganisationerna."

"+ skolans egna kursdeltagare!!"

"Kursdeltagarna ute i Åkersberga kommer från LOs förbund."

"Elever vid Komvux Lidingö deltog projektet."

"

"Deltagare fanns med från skolans egna kursdeltagare, från medlemsorganisationer och övriga organisationer och från allmänheten."

"En förmiddag för skolans elever, kvällen för allmänheten"

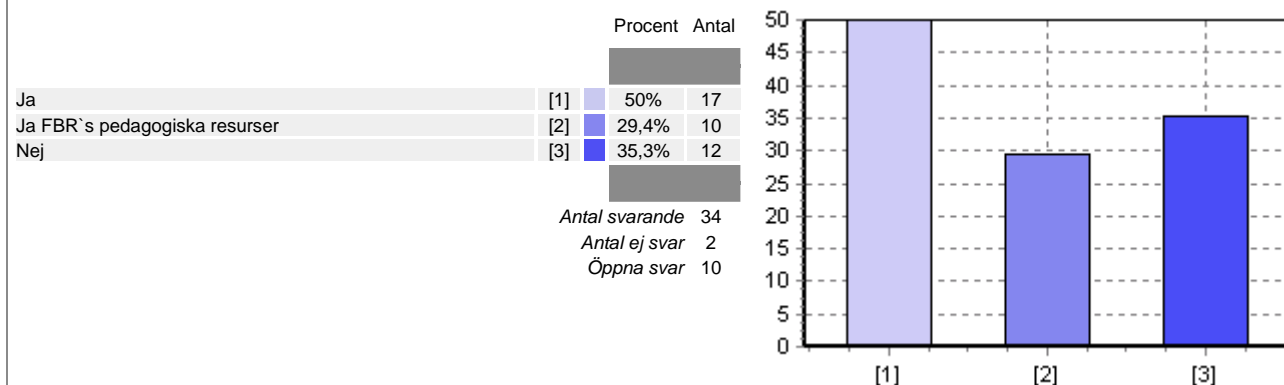
"Som framgår av redovisningen ovan finns detta redan omnämnt."

"Det var öppna arrangemang. Huvudparten av deltagarna kom från skolan. Enstaka från allmänheten"

"Viktigt att även allmänheten får en folklig bildning"

"Vi informerade naturligtvis i första hand skolans elever och personal men sedan sökte vi oss till allmänheten på olika sätt för att få större spridning på informationen."

12. Har ni använt er av webb-stöd?

Öppna svar

"I någon mån för sökande av fakta, debattörer och marknadsföring."

"Jättebra information på EMU-sidan! Tack för det!"

"Vet ej. Jag utgår från att lärare och elever använt sig av nätet för att samla information och för att förbereda sig inför olika aktiviteter."

"Webbstöd ingår alltid som en naturlig del i verksamheten."

"Jag vet att lärarna har använt sig av en del info och fakta."

"I ganska stor utsträckning har våra långkursdeltagare sökt EMU information på nätet. Vi har svårare att avgöra användningen a"

"Olika EU-sidor!!"

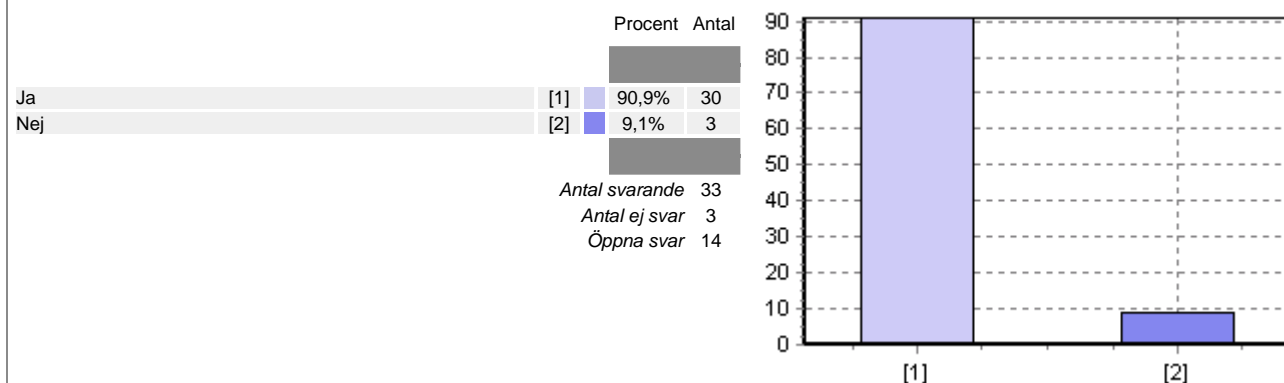
"Vi har använt oss av bl.a EMU - torget, Regeringskansliets skolwebb och Riksdagens EU-information"

"Vi annonserade i dagspressen/lokala tidningar"

"I så måtto att eleverna fick en mängd EU-websidor att själva fördjupa sig i.

Web-sidorna var klassificerade utifrån inställning till Euro, dvs för, mot och neutral."

13. Är ni nöjda med responsen på era aktiviteter?

Öppna svar

"Mycket nöjda deltagare på varje föreläsning"

"Vi kan konstatera att frågan var intressant både under våren och hösten. Det var obligatoriskt för våra elever och det blev inte alls så många frånvarande som vi trott. Allmänheten var mer svårflörtad."

"de inbjudna var högt kvalificerade och kunde svara ordentligt/upplysande på elevernas/allmänhetens frågor"

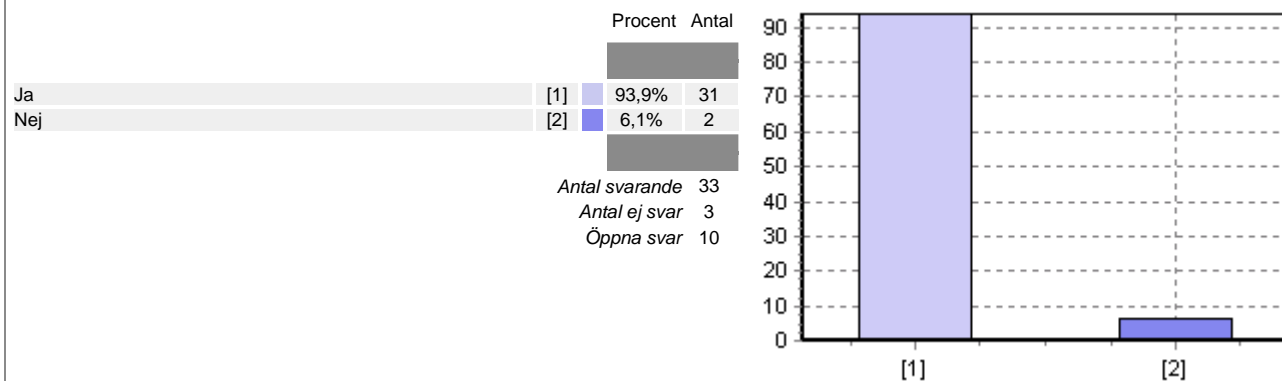
"Mer pengar hade hunnat göra att vi kunnat marknadsföra de utåtriktade mötena bättre, några av dem fick färre deltagare än beräknat vilket gjorde att vi blev återbetalningsskyldiga.

Projektet gick därför inte ihop ekonomiskt i slutändan."

"Trodde först att intresset skulle vara större, sökte 75.000, drog ned det med 1/3. Därefter har det hjälpligt fungerat"

"Trots att vi hade många aktiviteter fick vi inga mättnadsreaktioner"
 "Vi vet att vi nått många, och vi har fått många lovord för vår satsning."
 "Intresset bland medlemsorganisationerna kan sägas vara svalt i denna fråga"
 "Ja, sådär. Vi önskar självfallet att vi hade orkat med fler aktiviteter. Vi anser att det generellt sett behövs mer, vidare och djupare kunskaper om både EU och hela europafrågan. Visst är det så att Sverige fortfarande ser sig som ett land i utmarken...som med tveksamhet ser som medlemmar i EU och där EMU frågan ses som ett uppifrån projekt."
 "De flesta deltagarna tyckte det var intressant!!"
 "Hade väntat oss en större entusiasm inför EMU-frågan och att få veta mer"
 "Vi har upplevt ett väldigt stort engagemang och intresse av deltagarna att sätta sig in i frågan inför EMU -valet."
 "Vi nådde 115 pers på dagtid och 65 kvällstid"
 "Fick en mängd påhälsningar från elever som ville veta mera."

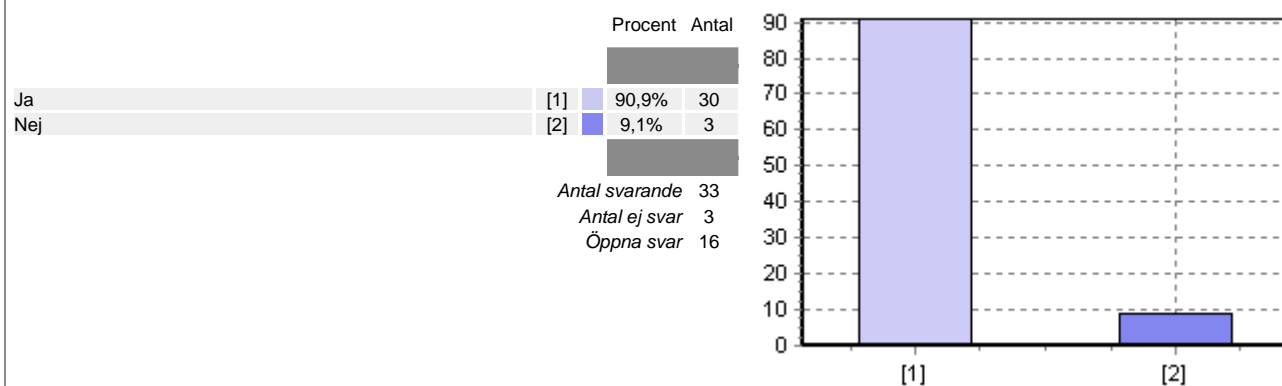
14. Skulle ni genomföra en liknande satsning på samma sätt?

Öppna svar

"Ja bara frågan är intressant. Det är viktigt att det inte bara blir demokratifrågor....
 Vi skulle gärna vilja genomföra en liknande aktivitet om sjukfrånvaron, sociala nedrustningen eller varför inte integrationsfrågan. Det är jätteviktigt att vi har råd att genomföra dessa aktiviteter med kvalificerade människor och ge dem betalt."
 "Folkbildning är ett viktigt verktyg inför folkomröstningar, vi vill föra in våra frågor, fred, miljö och solidaritet i debatten."
 "Alla aktiviteter utvärderas för att dra erfarenheter inför kommande aktiviteter."
 "Både ja och nej. Tror att vi skulle gå ut mer brett till allmänheten."
 "Ja, i stort sett."
 "Vi skulle vilja planera ett mer långsiktigt arbete om EU/ europafrågan. Kampanjer tenderar alltid till att bli överdrivna, generaliserande och mediastyrda. Problemet är hur man hittar metoder att belysa, diskutera och kommunicera stora samhällsfrågor. Om detta skulle vi vilja resonera! Vi ställer gärna upp i ett småtal om detta."
 "Kanske lite mer av tema-dag resp. seminarium!!"
 "Utan tvekan"
 "Det är en bra kontakt mellan folkhögskolan och medborgarna"
 "Fungerade bra!"

15. Är riktade satsningar av detta slag bra för folkbildningen?

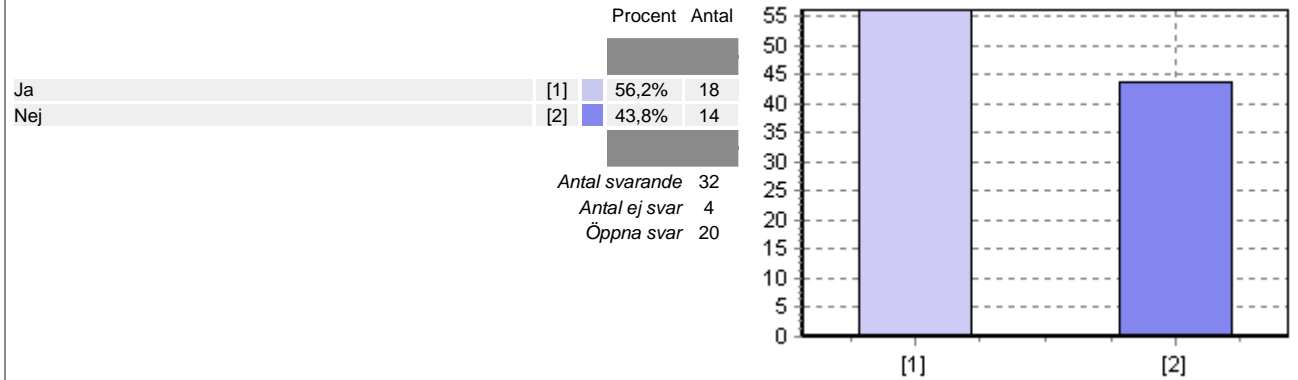

Öppna svar

"För att vi kan ge eleverna mer och vi syns i kommunerna genom samarbete med andra aktörer."
 "Om extra resurser Ok!
 Däremot bör generella resurser ges under fria former och inte örönmärkas"
 "Goda exempel och tips på teman är alltid bra, då de sätter igång processer"
 "Det är OK vid folkomröstningar- då bör hela folkbildningen mobiliseras."
 "Viktigt att folkbildningen är med i den här typen av satsningar."
 "Ja jag tycker det eftersom det ger en extra stimulans"
 "Ja, Absolut!"
 "Ja. Trots allt. Vi kan inte bortse från att stora samhällsfrågor diskuteras som det gjordes inför folkomröstningen. Kampanjer tenderar som ovan har beskrivits att bli ganska ytliga. När det gäller EU och europafrågan krävs det mer genomgripande förändringar av många olika aktörer, inte minst från de politiska partiernas sida. Det handlar om att göra dessa frågor till en viktig del av varje medborgares vardag, vilket det faktiskt är!"
 "Många av mina åhörare visste väldigt lite om EU och EMU!! Det gällde kanske alla röstberättigade??"
 "Ja om de ligger inom folkhögskolans uppgifter, som i detta fall, där det handlar om demokrati."

"Projektupplägget är tidskrävande och bidrar till ryckighet. Det är bättre att liknande satsningar integreras i det allmänna statsbidraget."
 "Det blir möjligt att nå så många fler och därmed också visa på att folkhögskolan och folkbildningen finns kvar."
 "Vi tycker att det är mycket stimulerande och viktigt att i folkbildningsarbetet bedriva samhällsinformerande upplysningskampanjer. Eftersom riktade medel ger en ökad flexibilitet i en annars stram undervisningsbudget."
 "Om ni avser projektbidrag i största allmänhet svvara jag nej. Däremot är det bra vid enstaka tillfällen där en fråga ska lyftas som t ex nu inför folkomröstningen."
 "Det är bra även för folkupplysningen"
 "I samband med större händelser på riksplanet, t.ex. folkomröstning."

16. Har ni haft EMU-aktivitet som ni inte fått pengar för?

Öppna svar

"På schemat i samhällskunskaps-ämnet har mkt EMU-frågor diskuterats"
 "Sådan undervisning om EU och emu som ingår i samhällsorienterande delar av allmänna kurser - till högre grad och större omfattning än ett läsår utan folkomröstning."
 "Inte i organiserad form men tack vare ovanstående har diskussionerna gått i klasserna så aktiviteterna har verkligen haft genomslagskraft."
 "Vi fick inte bidrag för alla aktiviteter."
 "En stor del av ordinarie undervisning om EMU har genomförts utan extra projektpengar"
 "Elevresa till Bryssel"
 "Elevaktiviteter för deltagare på folkhögskolan."
 "Det som ingått i den ordinarie undervisningen"
 "EU- och EMU-frågor förekommer naturligtvis i undervisningen i flera olika ämnen."
 "Naturligtvis har samhällslärarna genomfört föreläsningar, seminarier och diskussioner utöver dessa riktade aktiviteter samt analys av valresultatet etc. De studerande har också besökt olika valstugor i Umeå."
 "Ja, vi började med EMU-aktiviteter redan våren 2002."
 "Vi har haft diskussioner i klasser och kortkurser kring EMU som inte registrerats."
 "Gratisföreläsare Cecilia Hermansson
 Kortare föreläsningar och diskussioner i kurserna."
 "En del EMU-aktiviteter för våra egna elever samt EMU-information som har ingått i olika samverkanskurser med våra medlemsorganisationer."
 "Skolans satsningar på de egna kursdeltagarna omfattade tre veckor med intensivt program som kostade mer än den schablonersättning som folkhögskolan erhöll för detta."
 "Som ovan sagts behövdes i detta fall inga EMU-pengar"
 "Som en del i den ordinarie samhällskunskapen."
 "I vår ordinarie undervisning"
 "Vi hade många fler elevaktiviteter än vi fick räkna med för att få pengar."
 "I samband med samhällskunskapsundervisning på allmänna linjer."

17. Har ni någon utbildning om EU generellt? Vad och hur mycket?

Antal svarande 30

Antal ej svar 6

Öppna svar

"Nej"
 "Inte generellt, utan det ingår i flera av våra utbildningar. Faller sig naturligt med ett Europaperspektiv."
 "Nej"
 "Vi har det i samhällskunskapen men inte separat."
 "F.n. ingen"
 "Nej"
 "Just nu en stor satsning på allmän linje om EU i förvandling (utvidgning, ny grundlag...)"
 "Inte specifikt om EU men självfallet följer vi EU och FN:s arbete kontinuerligt i samhällsämnen."
 "Ingår som en fråga i alla demokratiföreläsningar."
 "Nej."
 "Nej! Inte annat än i samhällskunskapsundervisningen"
 "Vi har ingen Europakurs men frågor om EU medlemskapet ingår i den ordinarie undervisningen och i valämnena som ex internationella frågor."
 "**Europalinje, ettårig,
 * På skolan Europahuset Västra Götaland, där skolan är initiativtagare och medlem bland ca 20 andra medlemmar (folkhögskolor, studieförbund, kommuner, partier etc)"
 "EU- och EMU-frågor förekommer naturligtvis i undervisningen i flera olika ämnen."
 "Journalistlinjen studerar EU under ett större projekt under slutet av vårterminen. Det är en del av deras ordinarie undervisning."
 "
 "I våra långa kurser finns numera alltid ett block om EU. Betoningen hösten 2003 har legat på tre områden:
 1) EMU - efter folkomröstningen
 2) EUs utvidgning
 3) EUs grundlagsförhandlingar"
 "På samtliga utbildningar ingår internationella frågor"

"Nej idag har vi ingen utbildning, mer än att vi har EU frågan som inslag i alla kurser.
Vi har haft något som bvi kallar Viskadalens europaskola dfär vi samarbetade med socialdemokraterna. Vi planera att genomföra en liknande utbildning."
"Ja!!
I SO-undervisningen följer vi kontinuerligt upp vad som händer i EU -- EMU!!
T.ex. Sverige ordförandeland 2001 och just nu: Utkast till EU:s författning"
"LO har några utbildningar som finns ibland på Runö Folkhögskola i Åkersberga och på Brunnsviks Folkhögskola."
"Ja - ingående i vår Europaprofil samt för medlemsorganisationernas korta internationella kurser.

Omfattning svårt att säga, men ca 8 veckor på heltid"
"I samhällskunskapsundervisningen."
"Nej."
"Det ingår som en del i undervisningen i fr a samhällskunskap och vissa teman."
"Som en del i samhällskunskapen. Hur mycket beror på gruppens intresse för ämnet, allt från 6 till 12 timmar."
"Nej inte som speciell kurs, däremot som del av innehållet i allmän kurs."
"I kursplaner för långkursverksamheten
Allmän linje, fritidsledarlinje, social-pedagogisk och ANT-pedagogutbildning"
"Nej, inte mer än vad som ingår i ämnet samhällskunskap på olika nivåer."
"Ingen egen EU-utbildning men den ingår både i historia och i samhällskunskap. Tack vare det ekonomiska stöd som nu gick att få har vi dock kunnat genomföra ordentliga förberedelser för de lärare som engagerat sig i EU-frågor och som också kunnat delta i EU-konferenser där de skaffat sig större insikt i frågor rörande EU och EMU."
"Är sociolog i botten men är självlärd i EU-frågor. Har alltid intresserat mig för Europafrågan."

18. För övrigt anser jag:

Antal svarande 12

Antal ej svar 24

Öppna svar

"Tack för stödet ! Väl använda medel till en grupp som ofta blir åsidosatt."
"Bidraget utbetalades med uppmaningen att aktiviteterna skulle vara allsidiga och spegla olika åsikter-vi har tolkat det som att både ja och nejsidan skulle medverka. Det har varit bra för debatten och pedagogiskt- vi ställer oss dock lite tveksamma att staten och folkbildningsrådet skall tvinga in folkbildningen i en objektiv myndighetsroll. Folkbildningen skall vara fri och ideburen- några av våra medlemsorganisationer hade velat hålla folkbildningsarr som var tydliga ställningstaganden för ett nej- vi tycker att de borde haft den rätten."
"att det är relativt svårt att få ett Europaintresse då en del tycker det är för provinsialt, och andra för långt bort."
"Det räcker med de kommentarer som angivits ovan. Tack för ordet."
"Det är bra om folkhögskolan får möjligheter (ekonomiska) att hjälpa till med folkbildning i en sådan viktig fråga!!
Ser fram emot nya demokratiuppdrag!!"
"Då Runö har en långkursverksamhet på Upplandsgatan och en kortkursverksamhet ute i Åkersberga har verksamheten kring EMU och svaren skilt sig åt lite."
"Att medlen kom väl till pass för att informera om en väldigt demokratiska viktig händelse och att liknande medel kan hänvisas till folkbildningen framöver."
"Att satsningen var mycket lyckad och att särskilda medel möjliggör något utöver det vanliga."
"Att vi på Sunderby fhsk. bedriver folkbildning och anser därmed att information om EU/EMU skall ingå som en naturlig del i skolarbetet."
"Folkhögskolan är en viktig kontakt mellan folket och folkbildningen genom kopplingen till studieförbunden"
"En lyckad satsning!"
"Det är mycket bra med sådana här riktade insatser där man kan få ekonomiska resurser för att genomföra information i viktiga frågor."

För frågor kring själva enkätfrågorna - kontakta Birgitta Reimer, birgitta.reimer@folkbildning.net För frågor kring webbenkäten kontakta Tomas Östlund, tomas.ostlund@folkbildning.se, 08-412 48 25

Folkbildning om €MU

EMU STUDIEFÖRBUND

1/13/2004 1:41:04 PM

Mottagargrupp(er)
EMU-stfb

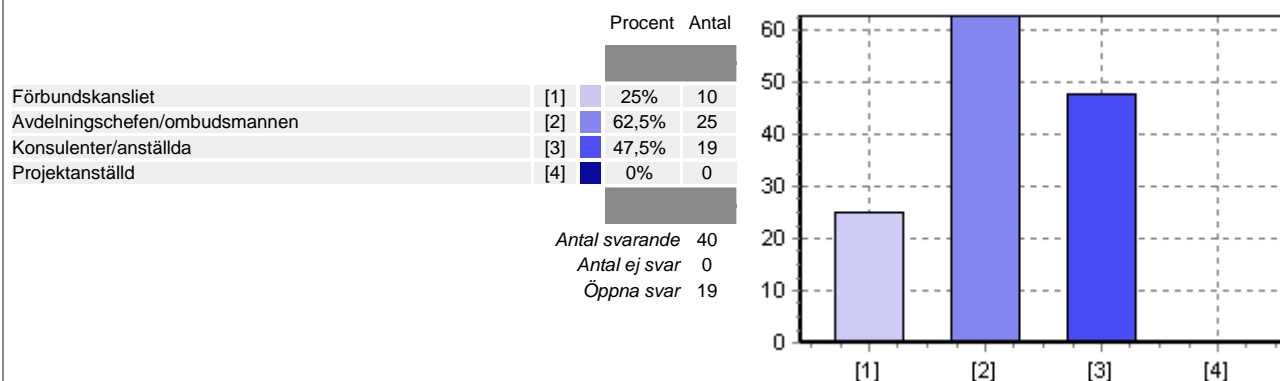
Antal mottagare
41

Antal svarande
40

Svarsfrekvens
98 %

Fråga 1-4 innehöll kontaktuppgifter.

5. Vem/vilka tog initiativ till aktiviteterna?

Öppna svar

"Det beror på hur ni menar? Grundinitiativet för TBV togs mig veteligt av vår folkbildningschef Mats Spånberg. Men de lokala initiativen att ta hand om detta togs såklart av de anställda på respektive ort."

"Personalen på avdelningen ang. föreläsningar och debattkväll. Medlemsorganisationerna när det gäller cirkelverksamheten."

"Jag själv kom på idén med att erbjuda cirklar och företag en gratisinformation med tillhörande fika. Det som avgjorde att det blev så bra är helt och hållet vår otroligt kunnige föreläsare förtjänst. Att jag kände till hans kompetens var en lyckträff. Han tände på min idé och saken var klar. Härligt!"

"Enda kommentaren är väl att det saknas ett alternativ nämligen styrelsen/förtroendevalda. Vår styrelse har aktivt varit med och initierat verksamheten kring EMU-studier genom diskussioner och beslut inför verksamhetsplan 2003."

"Vår distriktsstudieledare berättade om fördelar med EMU cirklar/aktiviteter"

"Ankie Barklund tog kontakt då det sammanföll väl med vår profil"

"NBV Kalmar län har haft mycket EU-kunskapspridning bland våra samarbetsorganisationer och medlemsorganisationer under åren. Så detta var naturligt för oss."

"Vårt riksförbund meddelade oss att pengar fanns att använda till EMU-info, vår verksamhetsledare info oss att försöka nå så många grupper som möjligt för att ge info inför EMU-omröstningen."

"Gemensam planering av aktiviteter från ombm. till medarbetare"

"Ordnade olika informationskvällar med diskussioner, för/ emot EMU. Samt kamratcirklar som hade våra Mervetarhäften och olika artiklar som underlag."

"Fick info från SISU Riks kring denna SISU Väst skickade därefter ut info till våra MO som fick anmäla intresse."

"Initialt förbundskansliet.
Lokalt konsulenterna"

"Den svarande (jag) arbetar med studiecirklar föreläsningar och seminarier och har tagit initiativ till verksamhet i anslutning till folkomröstningen om inträde i EU samt senare när regeringen gått ut med erbjudanden om medel till informationsinsatser om Europa. Det föll sig därför naturligt att agera även denna gång."

"Underteckand, Gunilla Nilsson har varit ansvarig för SV i Uppsala kommun. I Tierps kommun har Britta Gunnarsson haft ansvaret. Gunilla och Britta sände in ansökan."

"TBV hade ett studiematerial Pejling EMU klart sedan år 2000. Att använda det var självklart."

"Även efter förfrågan från deltagare i andra studiecirklar"

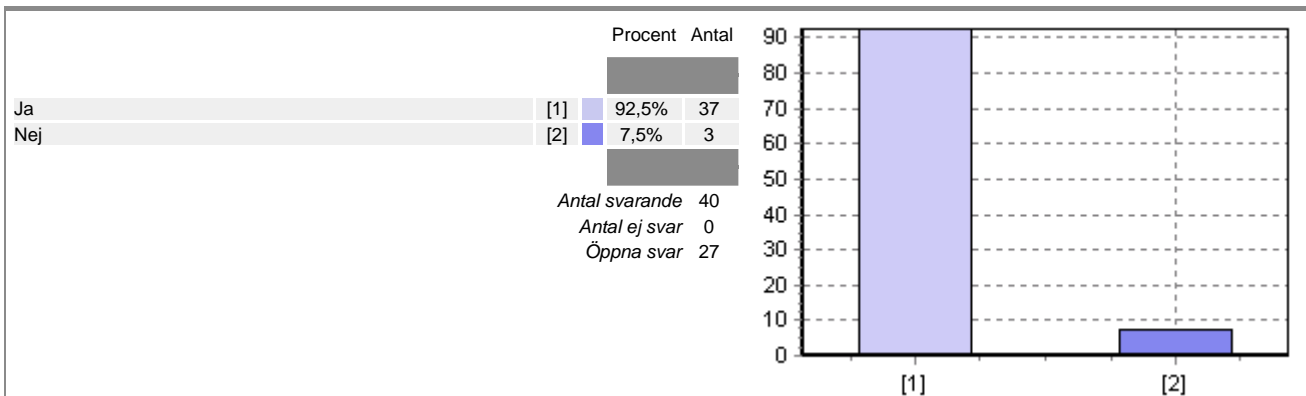
"I samverkan med förbundet och andra medarbetare på avdelningen."

"Styrelsen i Sensus Fyrstad ansåg att det ur demokratiskt synvinkel var av största vikt att avdelningen skulle göra en satsning på detta projekt."

"

"Även en funktionär som ansvarade för EMU studierna samt LO facken i Göteborg och SAP distriktet närdet gäller de studecirklar, seminarier, föreläsningar och debatter vi samarrangerade och annonserad e i bl.a. GP."

6. Samarbetade ni med någon/några medlemsorganisationer/andra?

Öppna svar

"Vi samarbetade med flera parter, men mest med ungdomshuset HamnMagasinet- där vi hyrde konferenslokaler etc."

"Aktiviteter genomfördes i befintliga studiecirklar eller tillsammans med vissa av våra medlemsorganisationer (SAP, V, LO, Handikapp m.fl.)"

"Vi samarbetade med Caupolicán Idrotts- och Kulturförening"

"PRO, Industrifacket ,Transport, Byggnads, Kommunal, Fastighets och Handels."

"I första hand samarbetade vi med Sossarna och LO men också i vissa delar med handikapporganisationer"

"Tillsammans med KFUM och framtidsbildarna 5 kulturarrangemang"

"Förutom våra egna arrangemang, ABF Örebro, har vi samarbetat med följande organisationer inför EMU-folkomröstningen:
Örebro Arbetarekommun, Örebro socialdemokratiska förening, Närkes Kils socialdemokratiska förening, Örebro norra socialdemokratiska förening, Haga socialdemokratiska förening, Markbacken-Hjärsta socialdemokratiska förening, City socialdemokratiska förening, Socialistiska partiet, LO facken i Örebro kommun, Livsmedelsarbetareförbundet avd. 15, Metall avd. 21, SEKO Örebro, Kommunal Örebro län, PRO Rosta, PRO Vivalla-Lundby, PRO Adolfsberg, PRO Stora Mellösa, PRO Haga, Kommunalpensionärerna avd. 7, Salvadoranska föreningen och Dövas förening i Örebro"

"Många av våra medlemsorganisationer var mycket intresserade"

"Miljöpartiet de Gröna, ja till euron, Centerpartiet, Folkpartiet, invandrarföreningar, pensionärsföreningar"

"IOGT-NTO och våra samsamarbetsorganisationer (Bosniska föreningen, Arabiska föreningen)"

"Vi samarbetade med både medlemsorganisationer och även andra grupper, t ex i Bollnäs hade vi en paneldebatt i samarbete med JAK. Även en grupp psykiskt handikappade fick info genom film och diskussion. Kändes bra att nå ut till olika blandade grupper, både Mo och JAK och t ex funktionshindrade."

"Flera olika MO. Främst politiska, fackliga, inv.föreningar och PRO."

"I vårt område var det Prolitärens FF som var intresserade av detta."

"Samarbete med SVs grundorganisationer Centerpartiet och Folkpartiet"

"- Centrum för europaforskning vid Göteborgs universitet
- Högskolan i Borås
- Riksförbundet Hem och Samhälle
- Diverse bibliotek i Värmland"

"mestadels med framtidsbildarna, dessa är en samarbetspartner hos oss ej medlemsorganisation."

"I första hand de fackliga och politiska organisationerna"

"Ja, med LRF, Miljö, Fp, C, Centerkvinnor, SPF. Det har varit blandat studiecirklar och debattkvällar."

"Våra medlemsorganisationer är TCO och TCO-förbunden."

"Våra medlemsorganisationer"

"Vi samarbetade även med övriga studieförbund i kommunen och genomförde tre föreläsningar med teman a) fakta b) nej c) ja"

"LRF - Folkpartiet - Centern"

"Speciellt Lo samt SAP"

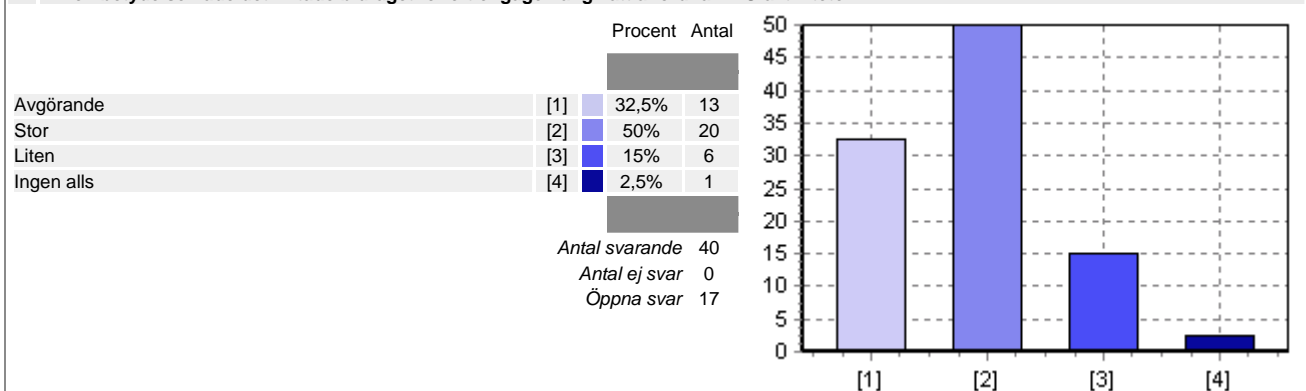
"Ja, med politiska-, fackliga-, invandrar-, pensionärsorganisationer och hyresgästföreningen"

"Samarbetet med våra MO var prioriterat för Sensus Fyrstad. Viktigt var också vår utåtriktade verksamhet på almänna platser."

"Moderaterna"

"Fackliga, PRO, Invandrarföreningar. SAP etc"

7. Vilken betydelse hade det riktade bidraget för ert engagemang i att anordna EMU-aktiviteter?

Öppna svar

"Utan detta bidrag hade inte genomförandet varit möjligt - vi är i en uppbyggnadsfas och hade ytterst begränsade fria medel att fördela till dylika frågor. Dock hade förfrågan om EMU-information funnits tidigare under året och hade inte detta dykt upp hade vi troligen gjort något i alla fall då detta är en mycket viktig del av folkbildningens funktion (men aktiviteterna hade troligtvis varit i mycket mycket mindre skala dock)."

"Med dålig ekonomi är det alltid svårt att arbeta med aktiviteter utöver det vanliga. Det krävs ju både personella och andra insatser (annonsering, lokaler osv)

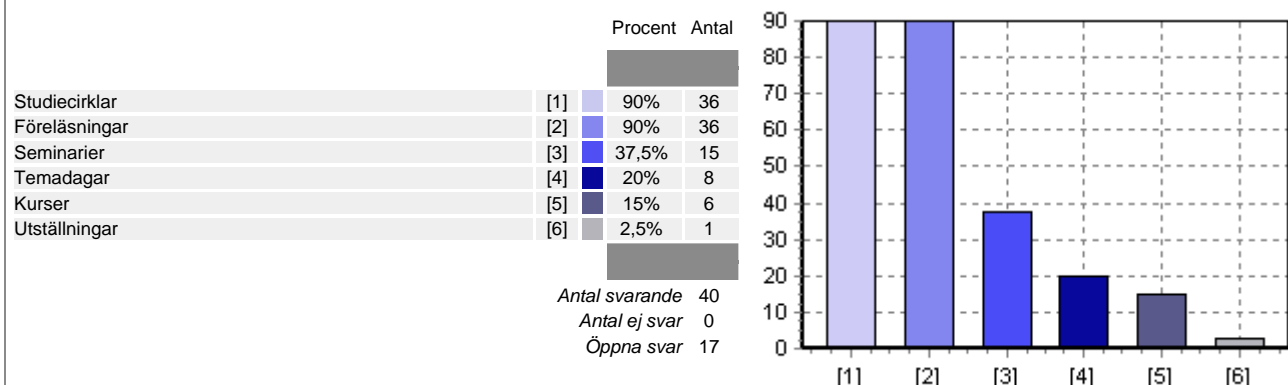
Det är ju heller aldrig fel med en morot

"

"Utän det riktade bidraget och den flexibilitet som reglerna tillät hade det varit omöjligt att överhuvudtaget anordna någon EMU-aktivitet överhuvudtaget."
 "Med tanke på vårt ekonomiska läge är varje bidrag välkommet."
 "I tider då ekonomin är hårt ansträngd behövs i regel extra resurser för att kunna genomföra riktade insatser som tex detta med EMU"
 "Kopiera fram studiematerialet, bjuda på kaffe och kaka"
 "Möjligheten ekonomiskt till att engagera föreläsare, utöver våra ordinarie subventioner, har varit positivt. Vi har kunnat erbjuda såväl föreläsningar, seminarier och studiecirklar i stort sett gratis för våra medlemsorganisationer tack vare det riktade bidraget."
 "Svårt att genomföra med deltagaravgifter"
 "Om vi inte hade fått dessa riktade pengar så hade vi ej haft möjlighet till att ge info och komma ut med info till så många grupper.
 Känns bra att kunna genomföra verksamhet utan att behöva ha bekymmer med pengafrågan!!"
 "Sporrade men var på intet sätt avgörande. Vi hade nog dock kommit igång tidigare om besluten om bidraget och fördelningen ut på aktiviteter kommit tidigare."
 "Man fick gå igenom olika sorters material och artiklar där man fick ta ställning till vad man tyckte självv."

"PFF hade säkert genomfört dessa aktiviteter utan ekonomisk stöd pga av sitt intresse och engagemang kring dessa frågor. Detta tror jag gäller generellt. De organisationer som ansåg det var viktigt att belysa hade gjort detta utan anslag."
 "Det gav oss möjlighet att ha morötter för att snabbt komma igång genom att erbjuda oss att stå för mindre kostnader tex kopiering av guiderna, lokalhyra, samt att ge möjlighet att ta in föreläsare, debattörer etc"
 "Bidraget skapade förutsättningar för ett mer utåtriktat informationsarbete."
 "Naturligtvis är det en morot att få mer än det vanliga bidraget. Det har ju trots allt varit mycket förberedelser."
 "Mycket viktigt! Det innebär att vi kunde hålla hög nivå på EMU - aktiviteterna"
 "På det viset att vi startade all verksamhet det fanns intresse för att starta + att vi annonserade utan att tänka så mycket på kostnaderna jämförelsevis med annan ordinarie verksamhet där vi är lite mer försiktiga av oss."

8. Vilka aktiviteter anordnade ni?

Öppna svar

"Videovisning med tillhörande diskussioner i varierande former beroende på gruppens önskemål, sammansättning och dynamik - vilket genomfördes med kulturprogram och studiecirklar som form i synnerhet. Detta skulle kunna kvalificeras som seminarier kombinerat med utställningar. Vi hade också 10 intensiva temadagar kring EMU-frågan bland de anställda och våra dåvarande praktikanter."

"Enskild cirkelsammankomst i anslutning till pågående cirklar.

Annan gruppverksamhet på fyra timmar där man - vid varje tillfälle - studerade ett av Sveriges riksdags faktablad.

Temakväll om EG-rätten."

"Vi bedrev en form av uppsökande verksamhet i kommundelarna.

Tillsammans i distriktet utrusade vi en EMU-bil som vi använde för att både väcka uppmärksamhet samt hade som en form av informationsbas. Vi engagerade olika tryckare och med deras medverkan ordnade vi torgmöten. Vi planerade så att vi skulle finnas där det var redan planerade större arrangemang som tex Gävle City Fest.

De flesta av dessa arrangemang anordnades i samarbete med SAP och LO."

"Inga övriga aktiviteter"

"Många cirklar förlängdes med 1 träff där EMU-diskussioner genomfördes"

"Cirklar 21 st och föreläsning 1"

"SISU Väst genomförde inga egna centrala aktiviteter . Det gick helt igenom MO och i detta fall PFF."

"Samarbete har skett med Mitthögskolan i Sundsvall"

"Sensus hade producerat fem samtalsgudier som var utgångspunkten."

"Det anordnades några debatter mellan ja och nej."

"Temamöten på arbetsplatser där våra medlemmar fanns."

"Studieresa till Euro-staden Haparande.

EMU- caféer"

"Bokbord med material vid olika aktiviteter på stan i kommunerna Härnösand och Kramfors"

"Hemsida med EMU-info användes systematiskt"

"Informationstålt på allmänna platser."

"Enligt vår STUV rapportering har vi genomfört och slutrapporterat 88 EMU arrangemang.

Enligt följande:

80 studiecirklar
 2 föreläsningar
 4 debatter
 2 cirkelledarutbildningar

Dessutom har ett antal ABF skolor (ca 10 st) förlängt sina cirklar med EMU studier.

För att genomföra verksamheten beställdes 875 studiematerial företrädesvis från Bilda förlag Krona eller Euro.

"

"Lokal folkomröstning inför EMU-valet"

9. Varför valde ni just den formen för aktivitet? Vilka prioriteringar gjorde ni?

Antal svarande 37

Antal ej svar 3

Öppna svar

"Vårt studiematerial var lämpligast för studiecirkel"

"Vi prioriterade neutral och konkret information i ett bra format som var lättillgängligt samtidigt som det möjliggjorde såväl diskussion som eftertanke - som troligen passade deltagarna inför valet."

"Dessa är våra normala forum."

"Vi valde den mest flexibla lösningen för att nå ut till flera deltagare. När informationen om det riktade bidraget nådde oss (den 6 mars i år) var det försent för att anordna regelbundna studiecirkel men framgång (våra studiecirkeldeltagare vill inte gärna gå på folkbildning på vår-sommar). Dessutom ville vi nå de grupper som inte har studiecirkeltradition. Vi bedömde - tillsammans med den latinoamerikanska invandraroorganisationen - att flera arrangemang löst sammanbundna med varandra skulle vara mer lockande då deltagarna inte skulle känna sig tvungna att gå varje vecka vid en bestämd tidpunkt."

"Cirkelverksamheten är för oss självlär. Övriga aktiviteter ansåg vi vara viktiga. Vi ville skapa mötesplatser där folk får möjligheter att träffas och diskutera en så stor fråga som EMU."

"Vi erbjöd alla våra cirkel en extra sammankomst med en mycket bra föreläsare samt gott fikabröd, smörgåstårter var mest gångbart."

Vi har också erbjudit företaget en ½ utbildningsdag."

"Fanns intresse för detta bland deltagare och medlemsorganisationer"

"Det var naturligt för oss att arbeta med våra normala verksamhetsformer."

"Vi ville synas, väcka uppmärksamhet och verkligen sätta fokus på att medborgarna skulle ta till vara sin möjlighet att rösta!"

"

"Viktig information för våra cirkelledare och deltagare, lättast att träffas i folkbildningsform"

"Enkelt. Vi vet och har kunskap om att mötet samtalet ger bäst effekt för kunskapsinhämtning. Vi vill skapa arenor/mötesplatser med vår verksamhet och gör det utifrån våra ordinarie former dvs. studiecirkeln och föreläsningen."

"Ett sätt att nå många deltagare och få upp intresset för EMU-frågan"

"

"I överensstämmelse med vår övriga verksamhet"

"För att sprida informationen till många, och aktivitetsform bestämdes tillsammans med medlems- och samarbetsorganisation utifrån deras önskemål."

"Det passade bäst för deltagarna med arbete i grupp och en föreläsning som tog upp helheten"

"Då vi i stor utsträckning vände oss till gruppen psykiskt sjuka och psykiskt utvecklingsstörda fann vi att en föreläsning med efterföljande frågor och samtal passade bäst."

När det gäller att belysa en fråga från olika håll är ett seminarium öoverträffat."

"Studiecirkel och föreläsningar är våra normala arbetsverktyg. Vad gäller föreläsningar gjorde vi valet att låta båda sidor göra sig hörda."

"Naturligt för ett studieförbund att nå våra grupper genom cirkel och kulturarr som är våra naturliga vägar att nå ut till folk."

"Studiecirkel för första hand. De ger mer tid för eftertanke och att söka egna svar för fortsatt diskussion i cirkeln. Fler deltar också i diskussionerna och vågar ta för sig. Efterhand blev det mer av föreläsningar, seminarier och debatter ju närmare valdagen vi kom."

"Vi trodde på att grupperna borde vara ganska små för att alla skulle våga ställa frågor och säga sin mening. Prioritering: Ungdomar"

"PFF vill göra upp sitt program efter eget omdöme och redovisade till oss."

"Våra föreläsningar/seminarier gick under namnet Samtal om EMU en mötesplats för att få information, kunna diskutera EMU-frågan för att lättare ta ställning inför valet"

"Studiecirkel: lätt att avsätta någon/några träffar med EMU i befintliga cirkel i andra ämnen."

Föreläsningar/seminarier - på begäran eller för enkilda punkt träffar."

"Vi har vid tidigare försökt få igång studiecirkel om Europa-frågor dock utan framgång och valde därför kortare insatser"

"Bästa sättet att nå ut till allmänheten."

"Cirkeln för att detta enligt vår uppfattning är det bästa sättet att förmedla kunskap."

Kurser genomfördes för cirkelledare."

"Det var den formen som passar våra organisationer."

"Lättillgängligheten. Att så många som möjligt skulle få möjlighet att höra om EMU för att sedan själv ta ställning vid omröstningen."

Att hålla möten på arbetsplatserna var den mest lättillgängliga formen vi hittade."

"Vi såg som vårt mål att skapa intresse, kunskap och medvetenhet om frågan inför valet."

Att våra deltagare skulle gå och rösta

Arrangera möten med information kombinerat med samtal och diskussion"

"P g a att Haparanda äe en gränsstad."

Erfarenhet av euro."

"Ombudsmannen deltog/deltar i en grupp med AU-informatörer som får utbildning och fick utbildning inom AMU samt EU-frågor"

"Det var en blandning av cirkel och föreläsningar/seminarier. Föreningarna anordnade i samarbete med ABF cirkel och vi anordnade primärt som offentlig verksamhet föreläsningar/seminarier."

"Vår strategi var att vi på bred front skulle nå ut med EMU - frågan."

Vårt mål varatt höja valdeltagandet och engagemanget i frågan."

Därför valde vi att erbjuda olika former av aktiviteter..... Från små till stora grupper."

I studiecirkel, föreläsningar och utställningar."

"I samråd med medlemsorganisationen bestämdes att dessa former passade bäst."

"Vi arbetade ungefär som med andra frågor och ämnen fast mer koncentrerat och intensivt. Det innebär att vi vät oss till allmänheten genom vårtstudieprogram föreläsningsprogram och annonsering samt via våra kontakter med medlemsorganisationerna där vi samplanerat verksamhet."

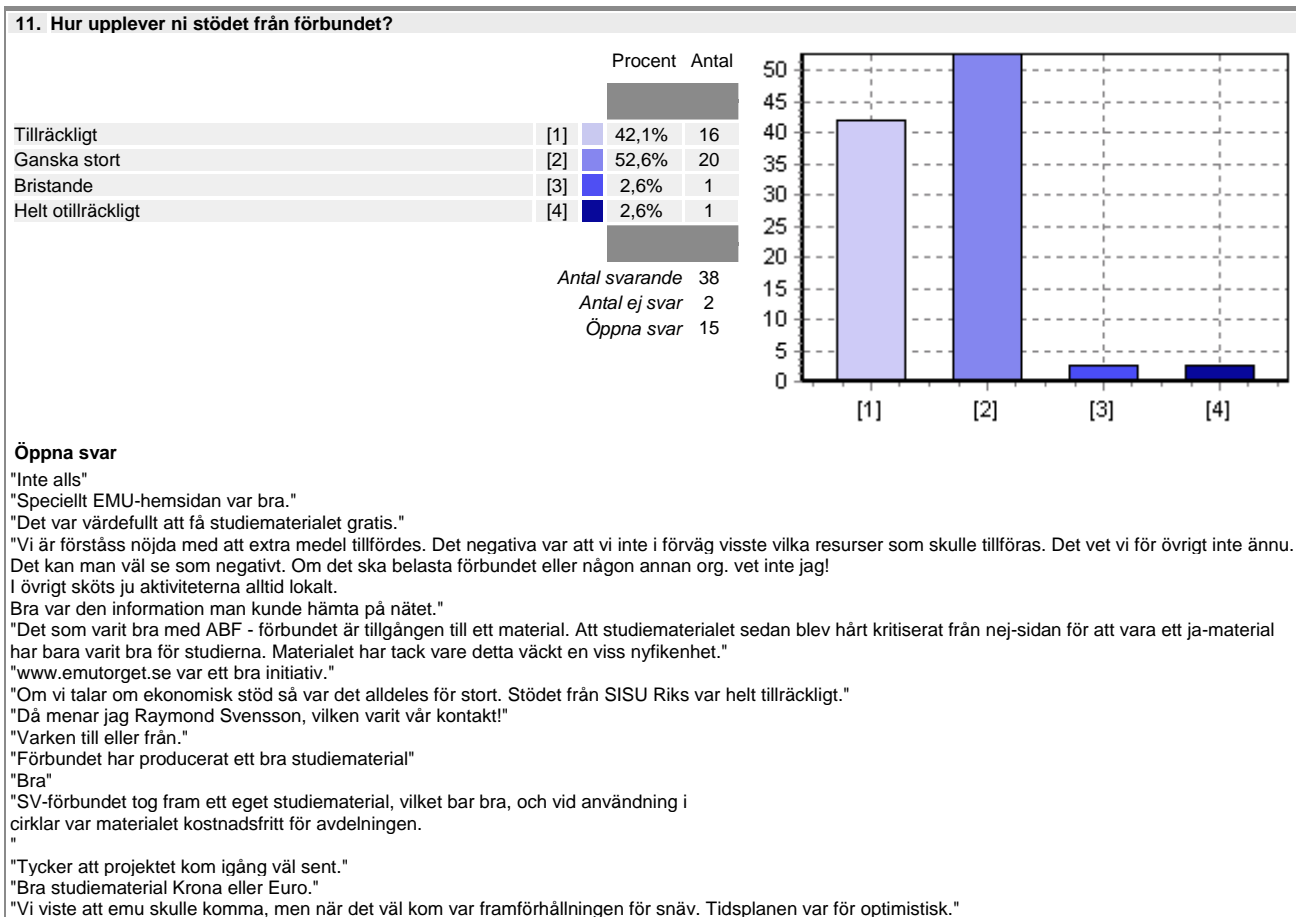
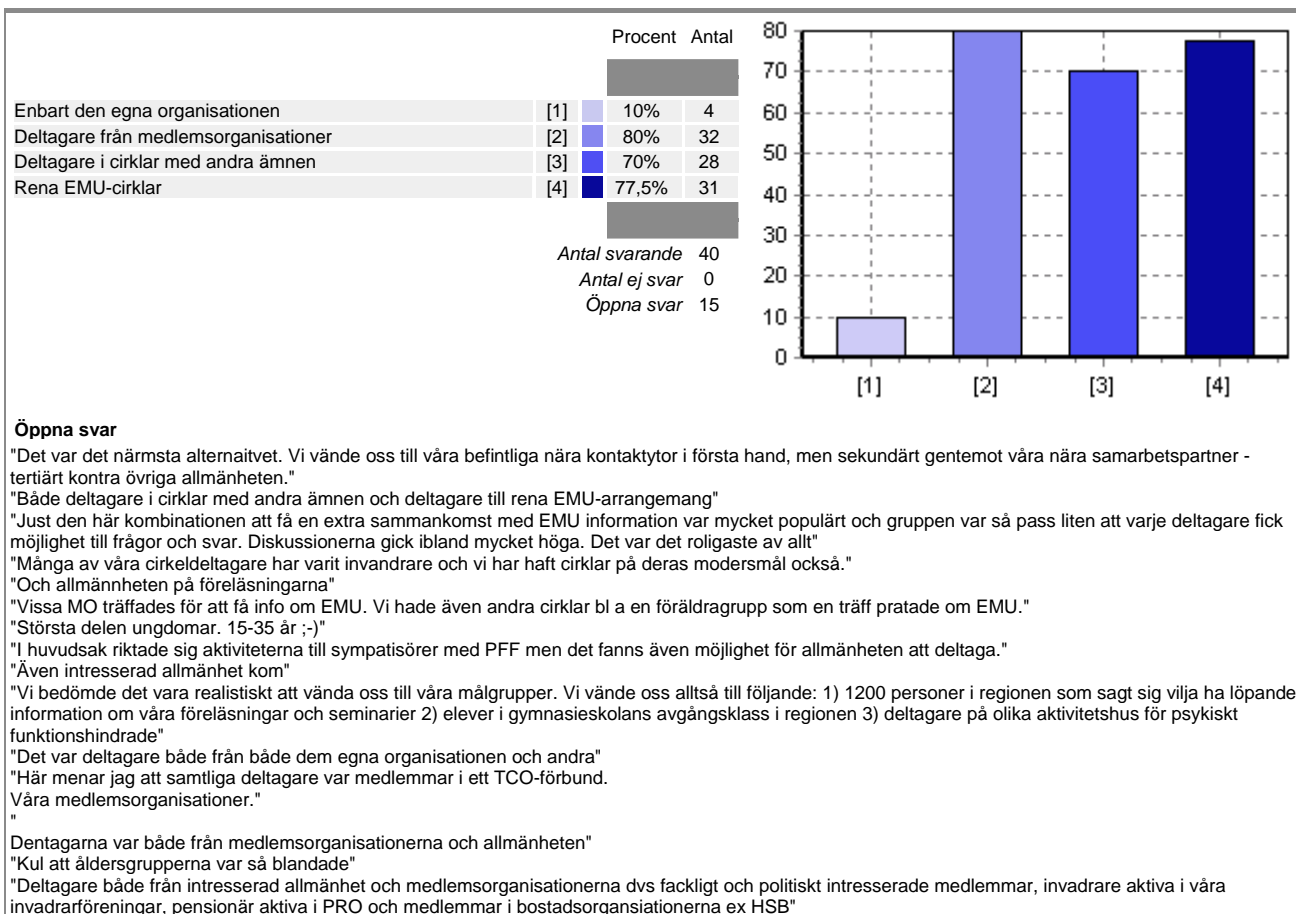
Vi valde att arbeta med våra klassiska metoder se ovan."

"Vi arbetade tillsammans med våra gudsorganisationer och annordnade föreläsningar och debatter för dem och allmänheten."

Studiecirkelna erbjöd vi till alla organisationer som vi arbetar med. Men ett bar ett fåtal av dessa ville ha studiecirkel i ämnet"

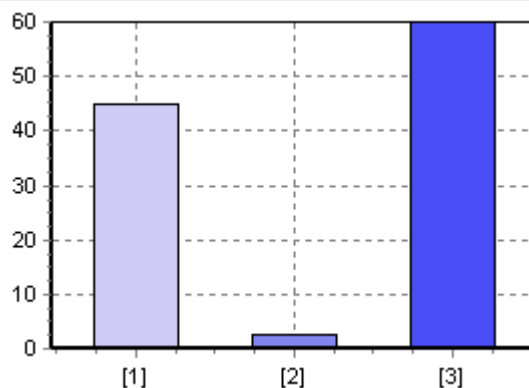
"I linje med vårt folkbildningsuppdrag"

10. Vilka var deltagarna?

12. Har ni använt er av webb-stöd?

		Procent	Antal
Ja	[1]	45%	18
Ja FBR` s pedagogiska resurser	[2]	2,5%	1
Nej	[3]	60%	24
		Antal svarande	40
		Antal ej svar	0
		Öppna svar	13

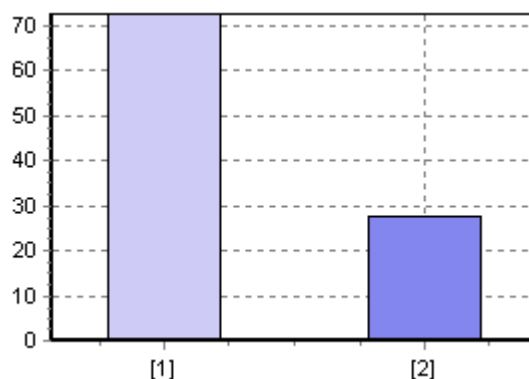
Öppna svar

"Ja och Nej, vi använde oss av internet som fri form för informationssökning, men inte i särskilt stor utsträckning i själva aktiviteterna."
 "Både ja och nej.
 Vi har använt internet för att ta fram material från Sveriges riksdag informations kampanj kring EU,"
 "Vi försöker i all vår verksamhet att använda olika källor, förutom studiematerialet, för kunskapsinhämtning. Alla våra cirkeldeltagare har tillgång till våra datorer för detta och uppmuntras till att söka information och kunskap över nätet."
 "Vissa cirklar mycket aktiva med att maila in och fråga, samt att ta ut information från webben"
 "Framförallt det material riksdagen tillhandahöll."
 "Vi har hämtat en stor del av vårt material från webben."
 "Ja när vi har sökt föreläsare och kompletterande studiematerial."
 "Använt den egna hemsidan för att få ut information om cirklar, föreläsningar och seminarier. Tipsat om www.emutorget.se till alla deltagare och för övrigt i stort också."
 "Det var kanske en miss men vi hade trots allt många egna idéer"
 "Ja, hämtat hem mycket från ja- nej sidans olika support."
 "ABF:s sida"
 "Webbstödet var till stor hjälp för oss konsulenter.
 Samt EU- kontoret i Göteborg, där vi fick mycket bra informationsmaterial."
 "Hur - om -studiecirkarna använt sig av stödet vet vi inte."

På cirkelledarutbildning och i andra sammanhang har vi upplyst om ABF: Webbsida EMU Torget."

13. Är ni nöjda med responsen på era aktiviteter?

		Procent	Antal
Ja	[1]	72,5%	29
Nej	[2]	27,5%	11
		Antal svarande	40
		Antal ej svar	0
		Öppna svar	27

Öppna svar

"Inledningsvis var vi oroliga för att frågan kanske inte skulle väcka en tillräckligt levande diskussion hos vissa av de yngre deltagarna men vi blev mycket positivt överraskade av att så inte var fallet, tvärtom var det här anteckningar fördes flitigast och frågorna var flest!"
 "Denna kampanj är den mest lyckade jag kan minnas på mycket länge."
 "Mycket!
 Synd att vi inte använde samma lösning i flera kommuner!"
 "Fler borde varit med i cirkelverksamheten med tanke på den viktiga frågan."
 "Mycket !
 Mest från cirklarna men även när vi har varit inne på arbetsplatser och fått respons att man aldrig på något annat sätt har kunnat få denna informationen.
 Vi har ju alltid bjudit på fika och det tror jag har varit ett bra dragplåster"
 "Lågt deltagande på föreläsningarna"
 "Intresset för våra samtalskvällar var stort. Rekordet blev när 600 personer kom till högskolan för att lyssna på ett samtal mellan Alf Svensson (kd), Lena Ek (c), Karin Pilsäter (fp) och Sören Wibe (s). Denna aktivitet sändes i sin helhet även i Digital-TV."
 "Vi hade naturligtvis önskat att vi nått många fler i cirklarna men det är en svår tid att bedriva aktiviteter när det är sen vår och sommar.
 Vi är ändå skapligt nöjda med de insatser som vi genomförde."
 "Ja, trots allt har vi nått 136 personer som deltagit i en studiecirkel och träffats vid minst fem tillfällen. 1357 personer har deltagit i någon av våra föreläsningar."
 "Emudiskussioner kom tillstånd nästan dagligen i möten mellan olika personer på kontoret där vi även har våra studielokaler."
 "Vi hade väntat oss ett större intresse från framförallt våra politiska och fackliga medlemsorganisationer. Och PRO."
 "Borde ha varit fler som deltog inte minst i cirkelverksamheten. Lättare när aktiviteterna endast var ett tillfälle typ ett seminarium,"
 "Vi fick igång allt vi planerade."

"Räknade inte med att våra MO(Idrotten) skulle genomföra denna typ av aktivitet förutom PFF och kanske någon mer förening."
 "Med de förutsättningar som gavs är vi nöjda. Instuderingsperioden var enl vår uppfattning för kort faktiskt lika med kampanjperioden."
 "Vi hade nog trott att vi skulle få fler att engagera sig, bla pga de fria formerna och möjligheten att lägga in EMU i pågående cirklar i andra ämnen."
 "Det kunde ha blivit mycket större verksamhet men tiden var alldeles för kort."
 "Vi tycker nog att det borde varit fler utåtriktade arrangemang."
 "På detta svarar jag både ja och nej!
 Trodde att det skulle komma fler deltagare på debattmötena.
 i cirkelarna har det varit ganska många."
 "Positiva kommentarer från våra medlemsgrupper. Att vi engagerade oss."
 "Vi hade för få besökare till studieförbundens gemensamma temaföreläsningar"
 "Hade nog räknat med större intresse, alltså fler cirkelgrupper."
 "Många aktiviteter har inte besökts i den omfattning vi trodde och planerade för. Trots detta fanns många som klagade på att man inte fått information om EMU och kunnat sätta sig in i frågorna tillräckligt för att kunna välja"
 "Vår målsättning var 100 cirklar och 50 föreläsningar/seminarier"
 "Vi fick många positiva kommentarer för våra aktiviteter, vi känner att vår information ökade medvetenheten i EMU- frågan."
 "Vi är glada över att vi på kort tid arrangerade 88 slutrapporterade aktiviteter. Föreläsningarna och debatterna har varit av hög kvalitet med många kvalificerade medverkande som t.ex. Jan Herin chef för Svenskt Näringsliv Brysselkontor, Lar Wohlin tidigare riksbankschef och Sven Hulterström.

Egentligen har vi haft över 100 aktiviteter men i skrivande stund har några ej kommit in med sina listor och slutrapporterat.

"

"Borde varit större"

14. Nämn något som har

Antal svarande 34

Antal ej svar 6

Öppna svar

... underlättat ert arbete

www.emutorget.se var mycket bra. Vetskapen om det särskilda bidraget i ryggen när det gäller finansiering av de olika aktiviteterna.

Det utlovade stimulansbidraget gav oss resurser vi inte haft annars.

Samarbetet inom distriktet gällande EMU-Bilen.
 Det goda samarbetet med SAP och LO.

Extra stödet med pengar-

Deltagandet och utbildning i EU-gruppen - informatörer samt eget intresse att se detta som en folkbildningsfråga

EMU-hemisdan
 Gratis föreläsare var lätt att få tag på
 Gott om gratismaterial och billiga material

Vi gick ut tidigt i våras. Vi insåg att under tiden före valet (senssommars) inte var lätt att fånga intresse. Vi har många kanaler.

Det stora intresset från medias sida och från allmänheten
 Engagemanget från vissa cirkelledare och studieorganisatörer inom våra medlemsorganisationer.

De cirklar som redan var igång (ABF-skolor) var det lätt att plocka in ämnet under samhällskunskapen.

Studiematerialet som ABF-förbundet producerar

Flexibiliteten, som sagt.

Förbundets framtagna faktablad anpassat för studiecirkel

Att många har gjort samma sak samtidigt och att vi därigenom kunnat hjälpa och stödja varandra

Färdigt material som förbundet tagit fram. Samt andra informationsmaterial som fanns.

De extra medlen då de har stimulerat både oss själva och våra samarbetspartner till aktiviteter

Vår ansvarige för EMU-informationen har haft ett ärligt och brinnande intresse för för att så många som möjligt skulle ges möjlighet att bli informerade på ett bra och neutralt sätt.

Materialet fanns ju tillgängligt på mailen och lätt att kopiera

Webbsidorna, EU- kontoret i Göteborg och våran egen information från Sensus Förbundskansli

Ett bra material med samtalsgudier som Sensus hade producerat

Samtalsguiderna, öronmärkta pengar för stimulans, fria former EMU i befintlig cirkel

Att bra infomaterial och filmer fanns att beställa och kunna använda vid träffarna.

Tidningar och annan information från riksdagens EUupplysning.
 TV program som ledare haft med sig som underlag för diskussioner

... försvårat ert arbete

Den enorma mediafokuseringen som gjorde att folk blev fort mycket trötta på frågan överhuvudtaget och framförallt den sista månaden då vi förväntat oss ett ordentligt uppsving på deltagandet.

att det kom en sommar emellan

Se kommentar ovan

Osäkerheten om hur mycket varje aktivitet var värd i ekonomiskt extra stöd.

oklara uppgifter från förbundet om till ex koder

Många personer som inte vill, orkar, bryr sig om att vara engagerade.

Bristande samarbete med medlemsorganisationerna

Den korta tiden efter sommaren och fram till omröstningen

Det svala intresset från allmänheten. Tror att folk i allmänhet var ganska trötta på allt tjat i massmedia.

Man borde startat folkbildningskampanjen tidigare.

Tiden. Beskedet om att vi skulle få medel till en satsning inför EMU-omröstningen kom väldigt sent in på 2003. Hade vi haft ett tydligt besked hösten 2002 så hade vi säkert kunnat motivera fler att delta i våra aktiviteter

Försent inkommen information till oss..

det allmänt svaga intresset och engagemanget för frågan

Nå ut till speciella målgrupper.

Oklarheter i regler runt de extramedlen och sen utbetalning.

Regelverket för vad som räknades som godkänd studiecirkel har verkat lite hämmande.

Ett önskemål för ev. framtida satsningar är lite friare former för riktade satsningar.

Den ekonomiska ersättningen blir oklar, när en viss pott skall delas av många Förberedelserna kändes korta på grund av semestrar o dyl.

Tiden

möjligen tidpunkten med sommar/semester avbrott för såväl personal som alla cirklar etc, kort sträcka efteråt innan omröstningen.

En entusiastiskt, ödmjuk och kunnig föreläsare som också har haft tid och möjlighet att göra detta.

Det ekonomiska stödet har varit helt avgörande, vi har så många och långa resor här uppe.

Materialet som vi inom SV använde underlättade.

Ekonomiskt stöd.

Intresset för aktiviteterna var mycket större än vad man vågat hoppas på.

Positiv attityd.

Det marknadsföringsmaterial som SV-förbundet tog fram.

Samarbetet med våra grundorganisationer, vilket faktiskt har lett till att vi ser nya möjligheter till samarbete framöver. De särskilda pengarna som vi fick.

Att haft goda personkontakter inom organisationerna och fått tips genom internet.

Vårt förbunds studiematerial

det ekonomiska stödet/bidraget att vi redan hade ett färdigt studiematerial (video och arbetsbok) brett kontaktnät för att nå ut med budskapet

Det ekonomiska stödet spelade en avgörande roll i omfattningen för just oss - förklaring ovan. Vidare underlättade det att vi hade bra ledare i vår organisation som kunde förverkliga aktiviteterna på ett för oss tillfredsställande sätt.

Absolut inget

Hur svårt det var att nå ut till allmänheten

Ingenting som vi kan minnas.

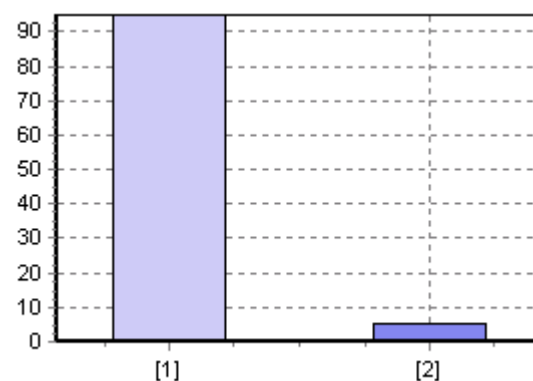
hittar inget, möjligen att detta engagemang tog tid av annat arbete.

ingenting - förutom vår lokala situation - att vi tyvärr inte hade tillräckligt med egna utvecklingsmedel för att genomföra en dylik satsning under just våra lokala förutsättningar, men tack vare ovanstående - fbrs insats - blev detta möjligt.

15. Skulle ni genomföra en liknande satsning på samma sätt?

		Procent	Antal
Ja	[1]	94,9%	37
Nej	[2]	5,1%	2

Antal svarande 39
Antal ej svar 1
Öppna svar 20

Öppna svar

"Om man med det menar att om tillfälle och resurser ges/finns för specifikt avgränsat uppdrag skulle liknande strävan efter att nå maximal utdelning för mottagarna vara vår målsättning. Då talar jag för oss lokalt - för TBV som förbund - vänligen konsultera vår förbundsstyrelse."

"Fast på flera ställe, som sagt."

"Med en längre startsträcka för information till våra medlemsorganisationer."

"Absolut, vi har sökt pengar från EU-stafetten för att fortsätta informationen om EU:s utvidgning och konstitution"

"Fast vi skulle behöva förbättra planeringen tillsammans med medlemsorganisationerna."

"Kombinationen av utåtriktade aktiviteter och studiecirklar skulle vi definitivt genomföra igen."

Vi skulle förmodligen försöka få till stånd en tätare kommunikation med olika arbetsplatser."

"Bra att få specifika pengar"

"I princip men kanske ännu flera föreläsningar"

"Vi skulle nog ha satsat ännu mer på att via våra cirkelledare i den ordinarie verksamheten lyfta frågan ute bland deltagarna vid någon eller några cirkelsammankomster."

"Vi har inga tankar att arrangera centrala aktiviteter mot idrotten i dessa frågor. MO måste ta eget ansvar för genomförande för att skapa engagemang bland sina medlemmar. Vi stödjer MO i deras arbete. Tror att MO har större möjlighet att internt bland medlemmar skapa intresse."

"Vi anser att metoden med cirklar och föreläsningar seminarier där fördjupning erbjuds är ett bra sätt att arbeta och vi kan tänka oss att använda en sådan metod även i andra sammanhang."

"Se nedan"

"Ja med det tillägget att man alltid lär sig av en del misstag, vilket innebär att vi skulle ha samma grundinställning, men att slutresultatet skulle bli annorlunda."

"Ja, men då måste nog roten vara större, för det tar mycket tid från det ordinarie arbete på avdelningen."

"Nu har vi erfarenhet."

"Vi skulle informera/marknadsföra mer mot deltagare i pågående cirklar"

"Med våra erfarenheter kunna jobba fram nya alternativ"

"Både ja och nej. vi håller på att utvärdera våra egna insatser i EMU - projektet."

Avaktar det resultatet."

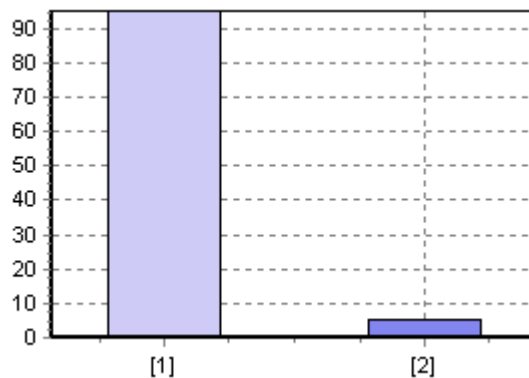
"

Om vi hade haft mer tid och pengar kanske även riktat oss mer till ungdomsgruppen och kompletterat skolans information samt uppsökande verksamhet på arbetsplatser."

"Men kanske med vissa modifieringar."

16. Är riktade satsningar av detta slag bra för folkbildningen?

		Procent	Antal
Ja	[1]	95%	38
Nej	[2]	5%	2
		Antal svarande	40
		Antal ej svar	0
		Öppna svar	26

Öppna svar

"Det möjliggör innovation, utveckling, progressivitet, helt enkelt ett väl behövt nytänkande i folkbildningen - betraktat dels som form, dels som entitet."
 "Ja men framförallt för demokratin förstås. Vi har inget egenintresse i detta."
 "

"Flexibilitet är bra."

"Vi kommer att fortsätta på liknande sätt om vi får de sökta pengarna"

"Vi tycker att folkbildning borde få en betydligt större roll när det gäller folkomröstningar och andra stora frågor som behöver diskuteras i landet inför framtiden såsom framtidskonventet."

"Det har vi alltid haft inför folkomröstningar och vi hoppas att det blir så även fortsättningsvis."

"Jag väljer att svara ja på denna fråga trots att jag känner mig kluven. Vi har ju fått en allt mindre kaka att dela på, åtminstone vad det gäller de kommunala bidragen, och då behövs varje krona som vi kan få om vi ska ha möjlighet att spänna musklerna lite extra."

Det bästa vore naturligtvis om stödet till folkbildningen vore av den omfattningen att vi kunde göra extrasatsningar utifrån behov som uppstår."

"Demokratiskt sätt att få diskutera. Inga rätt eller fel svar. Alla har rätt att säga sin uppfattning."

"Mycket aktiviteter har blivit av som vi nog inte skulle haft utan dessa stimulansmedel."

"Bra att kunna jobba så här om man tycker någon fråga är extra viktig för samhället och folket, att nå ut med budskapet."

"Ja men framförhållningen måste bli bättre från bidragsgivarna och från oss ut gentemot våra MO. Vi måste akta oss för att bli uppfattade som att vi deltar på någon sida i en valkampanj. Ingen tveka ska råda om att vi skapar mötesplatser och ger utrymme för gemensam kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte för att sedan på egna värderingar besluta om hur man ställer sig i sakfrågan."

"Ekonomi för dessa aktiviteter är alldeles för stort. Kanske få bidrag för kostnaden för genomförande av studiecirklar eller föreläsningen/temakvällar men inget generellt bidrag

på detta sätt. Det är ett håll mot övrig folkbildning."

"Om vi får mer tid för förankring. Politiken behöver förankras hos folket och studieförbunden är ett alldeles utmärkt redskap för detta. EMU-frågan var en riktig folkbildningsfråga där vi kan använda vår unika kompetens och unika roll i samhällslivet."

Vi borde få möjlighet/utveckla metoder att jobba på liknande sätt i framtiden med olika frågor- inte minst med tanke på demokratiaspekten."

"Ja, i allmänna frågor som kräver engagemang av stora grupper och där det kan vara lättare att skaffa sig en bild/ståndpunkt. i ett mindre sammanhang utan styrning"

"Folkbildningens aktörer bör å ena sidan generellt sett vara aktiva när det gäller viktiga samhällsfrågor - som t ex frågorna om EU:s framtid. Å andra sidan är det sannolikt så att allmänheten (i vårt fall eftersom vi inte har några medlemsorganisationer) upplever det som positivt att folkbildningens organisationer engagerar sig. Förmodligen skulle mycket mindre i den här vägen ske om det inte fanns riktade bidrag."

"Både ja och nej. Man vill egentligen ha mer tid för en kampanj som denna. Det skulle ge mer tid till planering av olika arrangemang. Samtidigt är det naturligtvis bra att folkbildningen är med och samlar människor som inte annars skulle deltagit i satsningarna."

"Ja absolut! Vi måste vara med och upplysa allmänheten men på ett neutralt sätt. Det rör även viktigt för oss att visa att vi finns till!"

"Känns meningsfullt."

Koncentrerat

I tiden- aktuellt."

"Är det verkligen folkbildning när det styrs från ett håll att det är detta som skall vara"

"Media som radio TV tidningar - envägskommunikation

Folkbildning ger utrymme för tvåvägskommunikation - diskussion, egen värdering och reflektion

"En förutsättning."

"Rent allmänt är jag tveksam till den här typen av statliga kampanjer uppifrån.

Den bästa folkbildningen växer fram underifrån utifrån människors behov, önskemål, intressen och gemenskap."

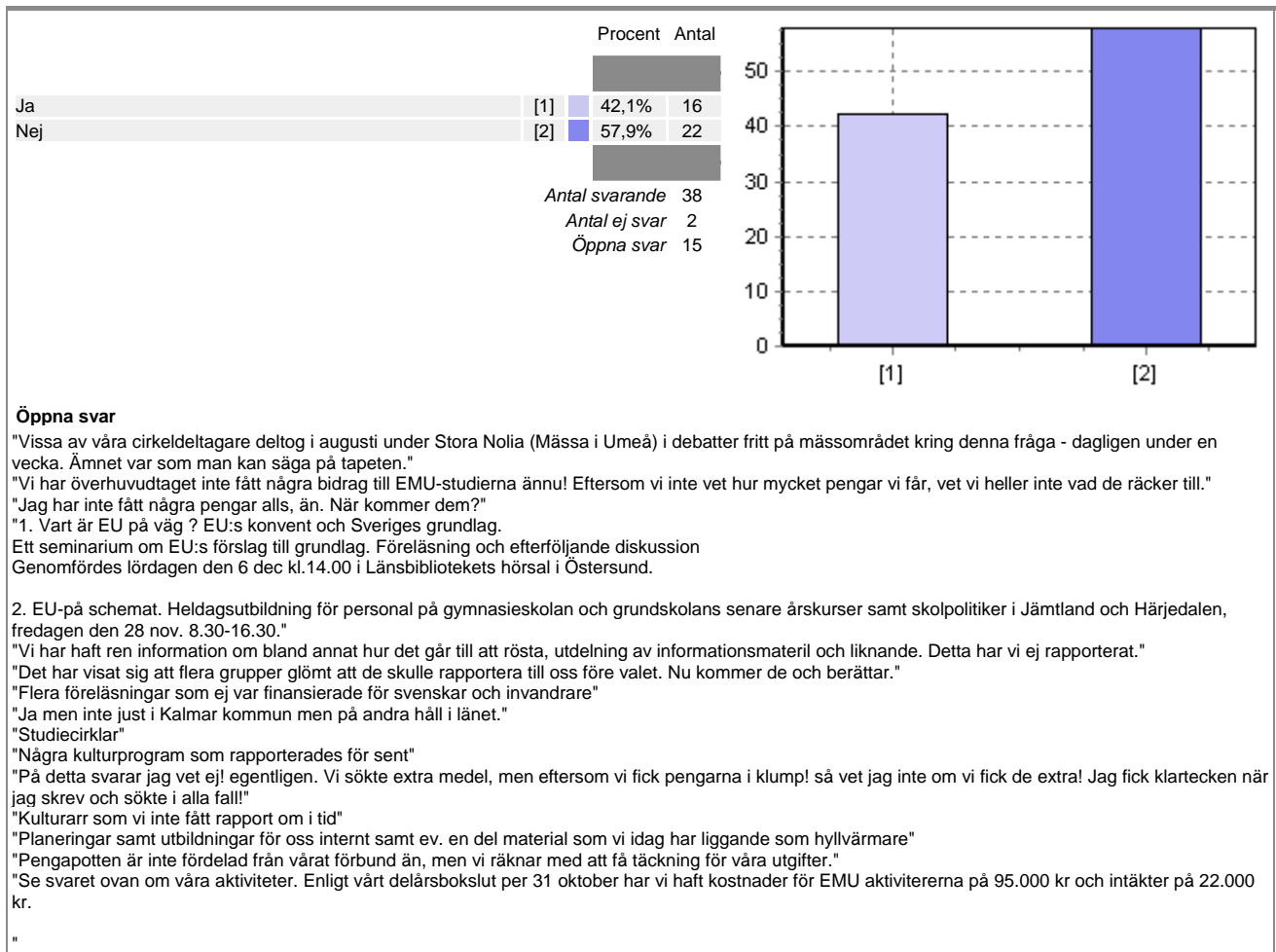
"Ett absolut måste om vi skall ha folkomröstningar. Ett mycket bra sätt att föpra ut frågan till folket"

"En satsning av detta slag som är helt uppenbar för folkbildning och en fråga i vilken vi skulle ha genomfört en kampanj även utan extra pengar"

"Ja definitivt! Möjligen större satsning på objektiva material."

"När det är folkomröstning krävs det folkbildningsinsatsning i koncentrerad form som kampanj. Men annars nej eftersom folkbildning behövs varje dag som en fri och självständig kraft."

17. Har ni haft EMU-aktivitet som ni inte fått pengar för?

18. Har ni någon utbildning om EU generellt? Vad och hur mycket?

Antal svarande 33

Antal ej svar 7

Öppna svar

"Nej"

"Högskolestudier som behandlat ämnet samt mycket personliga erfarenheter från valet om inträde i EU, vilket gett en god grund att stå på inför detta val. Vidare har vi införskaffat information och fortbildat oss internt inför EMU-pejling projektet var och en efter bästa förmåga - för att kunna göra ett bra jobb."

Det enda som var aningen problematiskt var att förhålla sig neutralt till frågan (att förhålla sig totalt neutral finns inte i vår begreppsvärld rent filosofiskt sett) men vi tror att vi klarade av även detta eftersom vi var medvetna om problematiken - samt även hade olika åsikter såklart i frågan bland vår personal."

"Nej, tyvärr. Intresset är mycket dåligt."

"Min utbildning består av läsning av Sveriges riksdags faktabladsserie och av jag följer med i nyhetsutbudet."

"Ja, cirklar, debatter och föreläsningar."

"Vi i personalen gick en ½ dags utbildning i ämnet innan vi kunde marknadsföra detta."

Eftersom ämnet är komplext skrapade vi bara på ytan.

Vid vår upptaktskonferens i augusti med samtliga anställda i distrikt Mitt ca 70 personer, hade vi två utbildningstimmar med vår föreläsare. Resultatet blev att han blev anlitad till flera platser inom vårt distrikt."

"Inte just nu. Men vi kommer att fundera på hur vi ska kunna arbeta vidare med dessa frågor."

"Inte inom avdelningen just för tillfället förutom den del som ligger i våra samhällscirklar inom bland annat ABF-skolan."

"Nej"

"Vi har genomfört två utbildningar om EU och med EU-bidrag i projektform. Vi har även konsulenter på avdelningen som genomgår utbildning i EU-frågan med bland annat besök i Bryssel. Vi planerar även satsningar inför våren."

"Vi har tidigare haft föreläsningar om EU"

"Nej, inte under 2003."

"Studiecirklar inför valet 2004. Ett par stycken så här långt."

"Vi har försökt tillsammans med Borlänge kommun intressera våra MO och allmänheten för seminarier och studiecirklar kring framtidskonventet och EU:s nya författning. Tyvärr har intresset varit skrämmande dåligt. Verkar som att EMU-omröstningen/frågan fortfarande hämmar intresset och dämpar lusten att delta i en diskussion om EU och dess framtid."

"Nej"

"SISU Väst arrangerar inte detta. Våra MO har i stort sett inget om EU idag eller tidigare."

Intresset är svalt från idrottsföreningar att genomföra aktiviteter kring dessa frågor."

"Nej. Men efterfrågas hos Folkpartiet Liberalerna. Vi har sökt pengar tillsammans med Folkpartiet Liberalerna i Sundsallsområdet för detta inom ramen för EU-stafetten."

Ämnet Europa-kunskap"

"Nej."

"Vi ska starta verksamhet kring EU tillsammans med några medlemsorganisationer efter nyår."
"nej!"
"Nej, vi försökte med vårt material Pejling EMU men det var först vid omröstningen som folk blev allvarligt intresserade."
"Flera studiecirklar som läser bl.a Europa i 1900 talet speglar"
"Nej"
"Ja, i studiecirklar."
"Nej"
"Ha genom EU-informatörsutbildningen som SAP driver i Mellannorrland
I övrigt finns idag inte särskilt stort intresse AÅÅN får vi hoppas kanske vi kan komma igång nyåret 2004 för att vara redo inför valet 2004"
"
Ja, vi har en löpande seminarieverksamhet med Olof Palmes Internationella centrum, med Tidskriften Arena och annat sätt"
"Nej, en intern utbildning av konsulterna borde varit genomförd.
Ett önskemål inför liknande satsningar."
"
"Nej"
"Ja, kurser och föreläsningar."

2001 och 2002 genomförde vi Österjöprojektet som är ett demokrati och folkbildningsprojekt med stöd av EU - kommissionen och Grundtvig-Sokratesprogrammet.

Projektet resulterade bl.a. i fyra studiematerial som producerades i samarbete mellan sju studiecirklar i sex länder runt Österjön. Materialen behandlar bl.a. följande frågor:

Kunskap om demokrati och EU

Kunskap om folkrörelser

Kunskap om historia (Från Hansan till EU)

Kunskap om EMU"
"NEJ"
"Nej, inte för tillfället."
"Nej, det har inte funnit något intresse!"

19. För övrigt anser jag:

Antal svarande 17

Antal ej svar 23

Öppna svar

"Att initiativ liknande detta borde tas oftare, fast i andra viktiga frågor som berör det svenska folket som helhet, där alla studieförbund, oavsett profil, kan vara delaktiga."
"
"Att det var kul att arbeta med detta, eftersom vi fick ett så bra resultat!"
"att det var bra att det riktade bidraget var mycket bra, men att det kom försent. Däri den begränsade användning av detsamma."
"I sådana här viktiga frågor är det bra med folkbildningssatsningar. Men det skrämmer mig en del att så få människor totalt deltog i cirkelverksamheten, vilket är en överlägsen form att inhämta kunskap."
"Det har varit både lärorikt och roligt att arbeta med detta och särskilt eftersom vi har fått så bra respons från våra deltagare."
"Jättebra satsning - mycket diskussioner - även mellan olika medlemsorganisationer och olika cirklar."
"Vi har gjort vad vi har kunnat och förmått utifrån de resurser vi haft. Ambitionen och försöken har varit stor och många. De flesta aktiviteter som genomfördes blev bra och sammantaget nådde vi en hel del människor. Allt kan ju dock som bekant bli ännu bättre."
"Att man ska fortsätta stödja folkbildningen när det gäller så här stora frågor och även i andra sammanhang där vi inte kan ordna aktiviteter utan ekonomiskt stöd."
"Det stora stöd som utbetalades per arrangemang kan leda till missbruk och dålig kvalitet. Engagemang och hjärtat skall styra och inte lockelsen att tjäna pengar på att arrangera en cirkel/temakväll/föreläsning för redan intresserade/frälsta kring dessa frågor.
En aktivitet kring ex EMU skall inte var mer värt ekonomiskt än en vanligt studiecirkel alt kulturarrangemang."
"Att upplägget med neutrala samtalsguider är en bra idé som underlättar att komma igång på ett bra sätt."
"EMU satsningen tyckte jag var bra, materialet var bra, tiden var dock alldeles för kort."
"Utvärdering: Vi inbjöd antagligen för tidigt till en föreläsning/debatt i slutet av april. Det var tråkigt för den personen anser jag var tydligast och bäst i att förklara alla turer om EU och EMU."
"Dessa kampanjer är viktiga vid folkomröstningar."
"
Vi önskar naturligtvis att vi skulle nått ännu fler människor än vad vi gjorde."
"Att dom projekt vi gjorde var lyckade."
"
Ursäkta att vi svarar i sista minuten.
Själv såg jag enkäten först när påminnelsen kom igår (15 december)
Ev har den fastnat i någon av våra medarbetares dator och hamnat mellan stolarna då den avariga hos oss har gått i pension eller cokså har det strulat i kommunikationen med ABF Göteborg . Hur som helst tror jag nu att vi svarat på era frågor.

Gunnar Westerling
Studieombudsman
ABF Göteborg

OBS!
Det tidigare ofullständiga svaret ersätts nu av detta svar
"
"Att folkbildningen fyller en stor viktig funktion i dessa sammanhang."

För frågor kring själva enkätfrågorna - kontakta Birgitta Reimer, birgitta.reimer@folkbildning.net För frågor kring webbenkäten kontakta Tomas Östlund, tomas.ostlund@folkbildning.se, 08-412 48 25